

การนำเสนอข้อมูลและผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลและผลการวิจัยโดยแยกเป็นของแต่ละรายกรณีศึกษา ซึ่งมีเด็กที่เข้ารับการทดลองในครั้งนี้ ๔ คน ได้แก่

กลุ่มทดลองที่ ๑ มีเด็ก ๓ คน คือ

๑. ค.ช. เอ
๒. ค.ช. ปอง
๓. ค.ญ. ไก่

กลุ่มทดลองที่ ๒ มีเด็ก ๓ คน คือ

๑. ค.ช. โท
๒. ค.ช. เอก
๓. ค.ญ. กอย

กลุ่มควบคุม มีเด็ก ๒ คน คือ

๑. ค.ช. โจ
๒. ค.ญ. จอย

สำหรับรายละเอียดข้อมูลและผลการวิจัยของเด็กแต่ละราย ผู้วิจัยจะนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

- ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว
- ประวัติความเจ็บป่วย
- ลักษณะทั่วไปและปัญหาของเด็ก
- รายละเอียดผลการวิจัยจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ๑. ข้อมูลจากคะแนนการให้มาตราวัดความวิตกกังวล
- ๒. ข้อมูลจากการบันทึกของผู้เกี่ยวข้อง
 - ๒.๑ บันทึกของแพทย์และพยาบาลผู้ให้การรักษาพยาบาล
 - ๒.๒ บันทึกของผู้วิจัยเอง
- ๓. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์
 - ๓.๑ การสัมภาษณ์พยาบาล
 - ๓.๒ การสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เด็ก
 - ๓.๓ การสัมภาษณ์ตัว เด็กเอง

กลุ่มทดลองที่ ๑ มี ๓ คน

๑. กรณีเด็กชายเอ

ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๑๔ อยู่ที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อายุได้ ๑๒ ปี เป็นบุตรคนที่ ๒ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๓ คน พี่ชายและน้องสาวสุขภาพแข็งแรงดี บิดารับราชการครู มารดาอยู่บ้านเฉย ๆ ไม่ได้ทำงานอะไรฐานะครอบครัวค่อนข้างยากจน เพราะบิดามีรายได้ประมาณสองพันบาท ต้องเสียดำเข้าบ้านและส่งบุตรเรียนทั้ง ๓ คน ค่าใช้จ่ายในบ้านจึงต้องประหยัดมาก

ประวัติการเจ็บป่วย

ตั้งแต่เกิดแรกคลอด จนถึงอายุ ๑๐ ปี เด็กแข็งแรงมาตลอด สุขภาพดีเรียนหนังสือในระดับปานกลาง จนกระทั่งเมื่อเด็กอายุได้ ๑๐ ปีเศษ กำลังเรียนชั้น ป.๕ เด็กเริ่มมีอาการป่วยเกี่ยวกับโรคไต และเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแล้ว ๑ ครั้ง หลังจากนั้นเด็กต้องมาตรวจและรับยาเรื่อย ๆ ตามคำสั่งแพทย์ จนกระทั่งขณะนี้เด็กอายุได้ ๑๒ ปี กำลังเรียนชั้น ม.๑ ๑๐ วันก่อนมาโรงพยาบาล เด็กมีไข้ ไอ และเจ็บคอ ไปพบแพทย์ที่สถานอนามัยใกล้บ้าน ได้ยามาทาน อาการที่ขึ้นประมาณ ๔ - ๕ วัน จากนั้นเริ่มมีบวมที่ใบหน้าและขาทั้ง ๒ ข้าง ไม่ทอม บัสสาวะออกน้อยลง แต่ไม่มี Hematuria มีคลื่นไส้อาเจียนบางครั้ง ไม่เคยบวมมาก่อน มีไข้เล็กน้อย ซีฟจรและการหายใจปกติ

เด็กเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๖ บ่วยด้วยโรคไตอักเสบ (Nephritis)

ลักษณะทั่วไปและปัญหาของเด็ก

ค.ช. เอ เป็นเด็กรูปร่างสันทัก ไม่ค่อยพูด ชอบนอนอ่านหนังสืออยู่บนเตียงคนเดียว ชอบนั่งเหม่อลอย ลักษณะคล้ายครุ่นคิดอะไรอยู่ตลอดเวลา จะพูดและคุยเล่นแต่เฉพาะกับเพื่อนที่คุ้นเคยซึ่งอยู่เตียงใกล้ ๆ กัน และกับพยาบาลบางคนเท่านั้น เด็กเป็นคนรักพี่รักน้อง รักพ่อแม่มาก มักจะพูดเสมอว่า ความเจ็บป่วยของตัวเองทำให้เป็นภาระของบิดาท้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการรักษามาก ประกอบกับเด็กมีบ้านอยู่ต่างจังหวัด ทำให้บิดามารดามาเยี่ยมได้ไม่บ่อยนัก ถ้าบิดามารดามาเยี่ยมเมื่อไรเด็กจะมีท่าที่รำเริงและพูดคุยอยู่ตลอดเวลา มักจะถามถึงพี่น้อง และบอกรับให้บิดาพาตนกลับบ้าน บิดาเป็นคนเฉย ๆ พูดน้อย มารดาเท่านั้นที่พูดคุยปลอบเด็ก เด็กเองก็มีท่าที่สนิทสนมกับมารดามากกว่าบิดา ส่วนพี่ชายและน้องสาวไม่เคยมาเยี่ยมเด็กเลย บิดาเด็กบอกว่า เข้ากรุงเทพฯ แต่ละครั้งเสียค่าใช้จ่ายมาก

รายละเอียดผลการวิจัยจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ข้อมูลจากคะแนนการทำมาตรวัด

ผู้วิจัยให้เด็กทำมาตรวัด ความวิตกกังวล เพื่อหาคะแนนความวิตกกังวลก่อนการทดลองของเด็ก โดยให้เด็กทำมาตรวัดนี้พร้อมกับเด็กคนอื่น ๆ ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ เด็กได้คะแนนความวิตกกังวลก่อนการทดลอง ๓๐ คะแนน

จากนั้นผู้วิจัยเริ่มทำการทดลอง โดยจัดให้เด็กอยู่ในกลุ่มทดลองกลุ่มที่ ๑ และดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนซึ่งได้เสนอไปแล้วในตอนที่ ๒ โดยระยะเวลาในการทดลองตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ ถึงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้เด็กทำมาตรวัด ความวิตกกังวลชุดเดิมอีกครั้งหนึ่งในวันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ค.ช. เอ ได้คะแนนความวิตกกังวลหลังการทดลอง ๑๖ คะแนน

๒. ข้อมูลจากการบันทึกของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๑ บันทึกของแพทย์และพยาบาลผู้ให้การรักษาพยาบาลเด็ก

ก่อนการทดลอง เด็กมักจะแสดงอาการตื่นตระหนกและหวาดกลัวในเวลาแพทย์หรือพยาบาลเข้าไปซักถาม ทำการตรวจร่างกายและให้การพยาบาลอย่างอื่น ๆ เด็กจะมีเหงื่อออกมาก หน้าแดง หัวใจเต้นแรงเร็ว บางครั้งนั่งเงียบไม่ยอมตอบคำถาม

ระหว่างการทดลอง เด็กตอบคำถามมากขึ้น อาการตื่นตระหนก หวาดกลัวและหน้าแดงลดน้อยลง แต่ยังมีอาการเหงื่อออก และหัวใจเต้นแรงเร็ว

หลังการทดลอง เด็กให้ความมั่นใจตนเองมากขึ้น ตอบคำถามทุกคำถาม ไม่มีอาการตื่นตระหนก หวาดกลัว เหงื่อออก หน้าแดง หรือหัวใจเต้นเร็วอีก ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลมากขึ้น ยอมสนทนากับแพทย์และพยาบาลมากขึ้น ปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์ทุกอย่าง

๒.๒ บันทึกของผู้วิจัยเอง

สัปดาห์ที่ ๑ ในการพบเด็กครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๖

ค.ช.เอ เป็นเด็กค่อนข้างเงิบขริม พุคน้อย ไม่ยอมตอบคำถามอะไร เมื่อผู้วิจัยให้เลือกหนังสืออ่าน เด็กเลือกคยหาทางกระตือรือร้น ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า มีหนังสือหลายเล่มวางบนโต๊ะข้างเตียง แสดงว่าเด็กเป็นคนที่นิสัยรักการอ่าน เด็กพอใจที่จะนำหนังสือไปอ่านเองบนเตียง เด็กชายเอาหนังสือคยหาที่สนใจมาก เขาอ่านจบภายในเวลา ๓๐ นาที เมื่ออ่านจบแล้ว เด็กพลิกหนังสืออ่านอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำหนังสือมาคืนผู้วิจัย และเล่าเรื่อง "บทเรียนของสมเกียรติ" ให้ผู้วิจัยฟัง เด็กเล่าอย่างคังใจและทำท่าหนักหนว่นเรื่องราวตลอดเวลาที่เด็กเล่าเรื่องให้ผู้วิจัยฟัง เด็กเข้าใจเนื้อเรื่องในหนังสือชัดเจนพอสมควร เมื่อผู้วิจัยบอกเด็กว่าจะมาพบเด็กครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี เพื่อคุยกันถึงหนังสือเล่มนี้้อีก และถามถึงสิ่งที่เด็กต้องการ ค.ช.เอ บอกว่า เขาอยากทานขนมมั้งกรอบ

การพบเด็กครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเรื่องเดิมอีก ๑ ครั้ง เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อเรื่อง แล้วให้เด็กตอบคำถามซึ่งผู้วิจัยถามทีละข้อ ไล่แก

คำถามข้อที่ ๑ สมเกียรติป่วยด้วยโรคอะไร

คำตอบ บ่วยด้วยโรคไตอักเสบเฉียบพลัน

คำถามข้อที่ ๒ ทำไมสมเกียรติจึงไม่ให้ความร่วมมือต่อแพทย์และพยาบาลในการรักษา

คำตอบ เพราะเขาเบื่อการอยู่ในโรงพยาบาลนาน ๆ

คำถามข้อที่ ๓ ทำไมสมเกียรติจึงมีอาการทรุดหนักลง

คำตอบ เพราะเขาไม่ยอมทานยา

คำถามข้อที่ ๔ บทเรียนที่พี่ชนะแนะนำแก่สมเกียรติมีอะไรบ้าง

คำตอบ บทเรียนแห่งความอดทน บทเรียนแห่งการเชื่อฟังผู้ใหญ่ และบทเรียนแห่งความหวัง

คำถามข้อที่ ๕ ท่านคิดอย่างไรต่อบทเรียนเหล่านั้น

คำตอบ คนเราทุกคนต้องมีความอดทนและมีความหวัง

หลังจากเด็กตอบคำถามแล้ว ผู้วิจัยให้ขนมปังกรอบตามที่ได้ต้องการ และเด็กถามถึงวันเวลาที่ผู้วิจัยจะมาพบเขาครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ ๒ ในกรรพณเด็กครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเรื่องที่ ๒ คือเรื่อง "ชัยชนะของซิคาร์ตัม" เด็กกระตือรือร้นและสนใจที่จะอ่านหนังสือที่ผู้วิจัยนำมาให้อ่านมาก เด็กนั่งอ่านหนังสือบนเตียงอย่างตั้งใจ และอ่านจบภายใน ๓๐ นาที หลังจากนั้นเด็กนำหนังสือมาคืน ชักถามถึงการพบกันครั้งต่อไป และบอกว่าการสมุทและกินสอในครั้งต่อไป

การพบกันครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเรื่อง เค็มอีก ๑ รอบ แล้วพบทวนเรื่องราวตามเนื้อหาของหนังสือ จากนั้นให้เด็กตอบคำถามที่ผู้วิจัยเตรียมมา ๔ คำถาม

คำถามข้อที่ ๑ ซิคาร์ตัมปรารถนาที่จะทำอะไรมากที่สุด

คำตอบ ปรารถนาที่จะเป็นนักกีฬาว่ายน้ำ

คำถามข้อที่ ๒ อะไรคืออุปสรรคในการเป็นนักว่ายน้ำของซิคาร์ตัม

คำตอบ เพราะซิคาร์ตัมเป็นโพลีโอ แขนขาเล็ก ทำให้ว่ายน้ำไม่ได้

คำถามข้อที่ ๓ เคล็ดลับในการฝึกฝนของฉัตรรัตน์คืออะไร

คำตอบ คือ ต้องอดทน ไม่ท้อถอย

คำถามข้อที่ ๔ เมื่อฉัตรรัตน์เริ่มอ่อนกำลังลงและไม่สามารถว่ายน้ำได้ก็เหมือนเดิม เธอทำอย่างไร

คำตอบ พยายามฝึกว่ายน้ำท่าใหม่

คำถามข้อที่ ๕ จากข้อที่ ๔ ถ้าท่านเป็นฉัตรรัตน์ ท่านจะทำอย่างไร

คำตอบ ถ้าผมเป็นฉัตรรัตน์ ผมจะพยายามฝึกว่ายน้ำท่าใหม่ ๆ อีกหลาย ๆ ท่าฝึกอย่างอดทน เพื่อจะได้กลับไปเป็นนักกีฬาว่ายน้ำยอดเยี่ยมเหมือนเดิมอีก

เมื่อเด็กตอบคำถามแล้ว ผู้วิจัยให้สมุดและดินสอแก่เด็กตามต้องการ และนัดหมายการพบกันครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ ๓ การพบเด็กครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ดำเนินวิธีการเหมือนสัปดาห์ที่ ๑ และสัปดาห์ที่ ๒ โดยให้เด็กอ่านหนังสือเรื่อง "ผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษ" เด็กมีท่าทีกระตือรือร้นและสนใจที่จะอ่านหนังสือมากกว่าสัปดาห์ที่ผานมา ในระหว่างอ่านหนังสือ เด็กซักถามผู้วิจัยหลายครั้ง เกี่ยวกับเรื่องราวในหนังสือบางตอนที่เด็กไม่เข้าใจ เช่น เรื่องของชายพิการ เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยก็อธิบายให้เด็กฟัง จนเด็กเข้าใจเรื่องราวในหนังสือโดยตลอด หลังจากนั้น ผู้วิจัยเก็บหนังสือคืนและนัดหมายการพบกันครั้งต่อไปเพื่อซักถามคำถาม คราวนี้เด็กขอให้ผู้วิจัยนำหนังสือนิทานมาให้ในครั้งต่อไป

การพบเด็กครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเรื่องเดิมอีก ๑ รอบ แล้วทบทวนเรื่องราวตามเนื้อหาในหนังสือ จากนั้นผู้วิจัยให้เด็กตอบคำถาม ๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ ใครคือผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษ

คำตอบ หมอและพยาบาล

คำถามข้อที่ ๒ การที่น้าอาการดีขึ้นและหายเป็นปกติในเวลารวดเร็วขึ้นเป็นเพราะอะไร

คำตอบ เพราะน้าทำตามคำสั่งของผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษ

คำถามข้อที่ ๓ ทำไมตนเองจึงมีอาการทรุดหนักลง

คำตอบ เพราะตนเองไม่ยอมทานยาและทานอาหารเค็ม

คำถามข้อที่ ๔ หนังสือเรื่อง "เรื่องของชายพิการ" ใ้บทเรียนอะไรแก่นัก
บ้าง

คำตอบ ใ้บทสอน ไม่ทอดยอ และไม่หมกมุ่นกำลังใจ

คำถามข้อที่ ๕ หนังสือเรื่องนี้ใ้บทเรียนอะไรแก่ท่านบ้าง

คำตอบ เราต้องเชื่อฟังหมอและพยาบาล เพราะหมอและพยาบาลเป็นผู้ช่วย
เหลือที่แสนวิเศษ และแม้ว่าจะเจ็บป่วย ก็จงอดทนอย่าหมกมุ่นกำลังใจ

หลังจากนั้น ผู้วิจัยใ้หนังสือนิทาน เรื่อง "เจ้าชายกบ" แก่เด็ก และบอกเด็ก
ว่า ในวันศุกร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ผู้วิจัยจะขอใ้เด็กทำมาตรวัด ใ้อีกครั้งหนึ่ง (เพื่อ
เก็บเป็นคะแนนความวิตกกังวลหลังการทดลอง)

๓. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๓.๑ การสัมภาษณ์พยาบาล

พยาบาลใ้สัมภาษณ์ว่า ก่อนการทดลอง เด็กเป็นคนเงียมขริ้ม จะ
พูดเฉพาะกับคนที่สนิททวยเท่านั้น เป็นคนมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตัวเอง
มาก ใ้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลบางครั้ง บ่นอยากกลับบ้านเสมอ ๆ ภายหลังจาก
ทดลอง พยาบาลใ้สัมภาษณ์ว่า เด็กลดความวิตกกังวลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตัวเองลงไป
มาก ยอมพูดคุยกับคนอื่น ๆ มีเพื่อนมากขึ้น รู้จักช่วยเหลือเพื่อนเตียงข้างเคียง และใ้ความ
ร่วมมือในการรักษาพยาบาลดีขึ้น

๓.๒ การสัมภาษณ์ปกครอง

ปกติเด็กเป็นคนราเริง แจ่มใส แต่ภายหลังจากที่เด็กป่วยด้วยโรค
ไตเรื้อรัง และต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เด็กคิดมากเกี่ยวกับเรื่องภาระความเจ็บ
ป่วยของตัวเองที่บิดามารดาต้องรับผิดชอบ และเป็นภาระสิ้นเปลืองในครอบครัว ทำให้เด็กมี
ความวิตกกังวลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตัวเองมาก ภายหลังจากทดลอง เด็กมีสภาพจิตใจดี
ขึ้นมาก พูดคุยกับบิดามารดาและคนอื่น ๆ มากขึ้น มีความกระตือรือร้นใ้การใ้ความร่วมมือ
ต่อแพทย์และพยาบาล และมีความหวังว่าจะหายป่วยในไม่ช้า

๓.๓ การสัมภาษณ์ตัวเด็กเอง

ก่อนการทดลอง เด็กบอกว่า เมื่อโรงพยาบาล เบื่อหมอ กลัวถูก ฉีดยา กลัวจะไม่หายป่วยและไม่ไถ่กลับบ้าน และกังวลว่าเขาป่วยด้วยโรคไตมา ๒ ปีแล้ว ทำให้บิดามารดาคงสิ้นเปลืองเงินทองในการรักษาพยาบาลไปมาก หลังการทดลอง เด็กยอมรับสภาพความเจ็บป่วยของตัวเองมากขึ้น และมีความหวังว่าจะหายป่วย ให้ความร่วมมือกับ แพทย์และพยาบาลมากขึ้น มีสัมพันธภาพที่ดีกับแพทย์ พยาบาล และเด็กเลี้ยงข้างเคียง

๒. กรณีเด็กชายป่อง

ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

เด็กชายป่อง เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕ อายุ ๑๑ ปี อยู่ที่ จังหวัดอยุธยา บิดาเป็นเสมียนอำเภอ มารดารับราชการครู มีบุตร ๒ คน เด็กชาย ป่องเป็นลูกคนที่ ๒ มีพี่สาว ๑ คน พี่สาวสุขภาพแข็งแรงดี ครอบครัวมีฐานะปานกลาง มี บ้านของตัวเอง ไม่ตองเช่าอยู่ เด็กชายป่องและพี่สาวเรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน ขณะนี้ เด็กชายป่องกำลังเรียนอยู่ชั้น ป.๕ การเรียนค่อนข้างดี เป็นเด็กที่สนใจการเรียนมาก

ประวัติการเจ็บป่วย

เด็กเริ่มป่วยด้วยโรคไตตั้งแต่อายุได้ ๓ ปี เคยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เมื่ออายุได้ ๓ ขวบเศษ ป่วยด้วยโรค Acute Nephrotic Syndrome (ไตอักเสบเฉียบพลัน) จากนั้นมาเด็กกลายเป็นคนสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง ป่วยบ่อยและเลือดออกง่าย ความดันโลหิตค่อนข้างสูง แต่ก็ไม่เคยป่วยมากถึงกับต้องนอนโรงพยาบาลอีกเลย จนกระทั่ง ๓ วันก่อนมาโรงพยาบาล เริ่มบวมที่หน้า แขน ขา ไม่มีไข้ ไม่เจ็บคอมาก่อน ต่อมา เกิดมีปัสสาวะน้อยลง สีเข้มขึ้น มารดาไม่ไถ่พาไปหาหมอ แต่ให้ทานยาแผนโบราณ อาการ ไม่ดีขึ้น ยังมีบวมมากขึ้น ปวดศีรษะ และมีปัสสาวะออกน้อย มารดาจึงพามาโรงพยาบาลเข้าพัก ในโรงพยาบาลตั้งแต่วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๖ อาการแรกพบ ความดันโลหิต ๑๘๐/๘๐ มม.ปรอท มีไข้ต่ำ ๆ

ลักษณะทั่วไปและปัญหาของเด็ก

เด็กชายบ๊อง เป็นเด็กดอมดมาง ผิวขาว สูงพอประมาณ เป็นเด็กค่อนข้างมีความเชื่อมั่นในตัวเอง สังกศจากลักษณะท่าทางและการพูดจา ชอบพูดคุยกับเด็กคนอื่น ๆ จึงมีเพื่อนมาก เด็กชอบอ่านหนังสือ มีหนังสือเรียนอยู่บนโต๊ะหลายเล่ม บางครั้งนั่งทำแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน เป็นเด็กค่อนข้างเรียนดี และรักการเรียนมาก มีเพื่อนมักเรียนร่วมชั้นมาเยี่ยมเสมอ ๆ พร้อมกับครูประจำชั้น เด็กบอกว่า กลัวว่าจะเรียนไม่ทันเพื่อนถ้าต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน ๆ และอาจจะไม่ได้สอบเลื่อนชั้น

รายละเอียดจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ข้อมูลจากคะแนนการทำมาตราชัก

ผู้วิจัยให้เด็กทำ มาตราชักความวิตกกังวลครั้งแรกในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๒ เด็กได้คะแนนความวิตกกังวลก่อนการทดลอง ๓๘ คะแนน หลังจากนั้นผู้วิจัยเริ่มทำการทดลอง โดยจัดเด็กเข้าในกลุ่มทดลองที่ ๑ ระยะเวลาที่ทำการทดลองตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ถึง ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ผู้วิจัยให้เด็กทำมาตราชักความวิตกกังวลในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ เด็กได้คะแนนความวิตกกังวลหลังการทดลอง ๑๒ คะแนน

๒. ข้อมูลจากการบันทึกของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๑ บันทึกของแพทย์และพยาบาลผู้ให้การรักษาพยาบาลเด็ก

ก่อนการทดลอง เด็กให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลดี อดบคำถามได้อย่างฉะฉาน วันไหนอารมณ์ดีก็ตอบคำถามอย่างละเอียดทุกคำถาม แต่ถ้าวินไหนอารมณ์ไม่ดีก็ไม่ยอมตอบคำถาม แม้ว่าจะพยายามหลอกล่ออย่างไร แต่เวลาแพทย์จะตรวจร่างกายเด็กมักจะหน้าแดง เหงื่อออก และหัวใจเต้นแรง เด็กมักจะบ่นเสมอ ๆ ว่า อ่อนเพลีย ไม่มีแรง ปวดเมื่อยไปทั้งตัว และบอกร้องว่า ยาที่หมอให้เด็กทานอยู่ไม่ดี เพราะไม่หายป่วยเสียที อยู่โรงพยาบาลและกินยามานานแล้ว

ระหว่างการทดลอง เด็กให้ความร่วมมือดี และตอบคำถามได้ละเอียด เป็นส่วนใหญ่ แม้บางครั้งเด็กจะมีอาการหน้าแดง และเหงื่อออก เวลาแพทย์ตรวจร่างกาย แต่ก็

จะปรากฏอาการเหล่านี้เพียงชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น หลังจากนั้นเด็กจะมีอาการเป็นปกติ และ
หยิบจับเครื่องมือบางอย่างของแพทย์ขึ้นมาพิจารณาและถามว่า เครื่องมือชนิดนั้น ชนิดนี้ใช้
ทำอะไร แต่มักจะถามแพทย์เดือนจะทุกครั้งที่มาแพทย์ว่า เมื่อไรจะหาย เมื่อไรจะไป
โรงเรียนได้ และมักจะถามพยาบาลบ่อย ๆ ว่า ใกล้เคียงสอบแล้ว ช่วยบอกหมอบอกค่วยให้อนุญาต
ให้กลับบ้านเร็ว ๆ

หลังการทดลอง เด็กยังคงให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาล
ก็เช่นเดิม แต่ยอมรับประทานยากี่ขึ้น ไม่น่าว่ายามากเกินไป เวลาแพทย์ตรวจร่างกาย
ก็ยินยอมโดยดี ไม่มีอาการหน้าแดง เหงื่อออกมากอีก เด็กมีความมั่นใจมากขึ้นว่า ตนเอง
จะหายจากอาการป่วยในเร็ววันนี้ และสามารถไปโรงเรียนและสอบเลื่อนชั้นได้ตามปกติ ไม่
นับถึงเรื่องปวดเมื่อยตามร่างกาย และอ่อนเพลียอีก

๒.๒ บันทึกของผู้วิจัยเอง

สัปดาห์ที่ ๒ ในการพบเด็กครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๖

เด็กชายป่องเป็นเด็กบุคคลิกดี พุดจาจะฉาน และมีความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กสนใจ
ใจเรื่องการเรียนมาก เมื่อผู้วิจัยให้เด็กเลือกหนังสือไปอ่าน เด็กเลือกด้วยความกระตือรือร้น
และพอใจ เมื่อเด็กเลือกหนังสือได้แล้ว เด็กนำไปนั่งอ่านที่โต๊ะข้างเตียง เด็กอ่านหนังสือ
ด้วยท่าทางสนใจมาก บางครั้งพิจารณารูปและเนื้อหาเป็นเวลานาน ในสัปดาห์แรกนี้ ผู้วิจัย
ให้เด็กอ่านเรื่อง "บทเรียนของสมเด็จพระศรี" เมื่อเด็กอ่านจบแล้ว เด็กนำหนังสือมาคืนและ
บอกผู้วิจัยว่า หนังสือเรื่องนี้สนุกมาก เด็กเล่าเรื่องให้ผู้วิจัยฟังไปอย่างละเอียด และจดจำเนื้อ
หาได้อย่างแม่นยำ เมื่อผู้วิจัยนัดหมายการพบกันครั้งต่อไป และถามถึงสิ่งที่เด็กต้องการ เด็กมี
ท่าทียินดีมากและบอกว่า เขาอยากได้หนังสือเล่มนี้ไว้อ่าน ผู้วิจัยบอกเด็กผู้วิจัยจะมอบหนังสือ
เล่มนี้ให้เด็กในภายหลัง แต่คราวหน้าจะนำหนังสืออ่านเล่นเรื่องอื่นมาให้เด็ก พร้อมกับให้
เด็กทบทวนเรื่องราวของหนังสือเล่มนี้เพื่อตอบคำถามในครั้งต่อไป

การพบกันครั้งที่ ๒ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือเล่มเดิมมาให้เด็กอ่านทบทวนอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นผู้วิจัยให้เด็ก
ตอบคำถาม ๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ สมเกียรติป่วยด้วยโรคอะไร

คำตอบ ป่วยด้วยโรคไตอักเสบเฉียบพลัน

คำถามข้อที่ ๒ ทำไมสมเกียรติจึงไม่ให้ความร่วมมือต่อแพทย์และพยาบาลในการรักษาพยาบาล

คำตอบ สมเกียรติเบื่อการอยู่โรงพยาบาลนาน ๆ เพราะกลัวจะเรียนหนังสือไม่ทันเพื่อน และไม่ได้สอบเลื่อนชั้น

คำถามข้อที่ ๓ ทำไมสมเกียรติจึงมีอาการทรุดหนักลง

คำตอบ เพราะเขามัวแต่กังวลเรื่องการเรียนและคิดว่าตัวเองจะไม่มีวันหายป่วย เขาจึงอารมณ์ไม่ดี ไม่ยอมทานยา ไม่ยอมตอบคำถามหมอ ไม่เชื่อฟังพยาบาล ไม่ยอมฉีดยา หลังจากนั้นอาการของ เขาจึงทรุดหนักลง

คำถามข้อที่ ๔ บทเรียนที่พี่น้องแนะนำแก่สมเกียรติมีอะไรบ้าง

คำตอบ บทเรียนแห่งความหวัง บทเรียนแห่งความอดทน ความร่าเริง และการเชื่อฟังผู้ใหญ่ บทเรียนทั้งหมดเรียนในโรงเรียนแห่งชีวิต เรียนในห้องที่กำลังป่วยอยู่ก็ได้ และบางคนก็ไม่มีโอกาสได้เรียน

คำถามข้อที่ ๕ ท่านคิดอย่างไรต่อบทเรียนเหล่านั้น

คำตอบ ผมคิดว่าบทเรียนทุกบทที่เราเรียนจากโรงเรียนแห่งชีวิตนี้มีประโยชน์มาก เพราะคนที่ไม่เจ็บป่วยก็คงจะไม่ได้เรียน แสดงว่าคนป่วยโชคที่ได้เรียนบทเรียนเหล่านี้ เราต้องอดทนจนกว่าจะหายป่วย และมีความหวังอยู่เสมอว่า จะหายป่วยและไปโรงเรียนเรียนให้ทันเพื่อน และสอบเลื่อนชั้นได้เช่นเดียวกับสมเกียรติ

หลังจากเด็กตอบคำถามทั้ง ๕ ข้อแล้ว ผู้วิจัยมอบหนังสือนิทานเรื่อง "พินอคคีโอ" ให้เด็ก ๑ เล่ม และนัดหมายการพบกันในสัปดาห์ต่อไป

สัปดาห์ที่ ๒ การพบเด็กครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่อง "ชัยชนะของธิดาวิทย์" มาให้เด็กอ่าน เด็กสนใจอ่านหนังสือมาก และอ่านจนภายใน ๔๐ นาที ครั้งแรกเด็กอ่านออกเสียงจนจบเรื่อง จากนั้นผู้วิจัยสังเกตเห็นเด็กนั่งอ่านในใจอีกครู่ใหญ่ ๆ แล้วจึงนำหนังสือมาส่งคืนให้ผู้วิจัย พร้อมกับเล่าเรื่องราวในหนังสือให้ผู้วิจัยฟังอย่างละเอียด เมื่อผู้วิจัยถามถึงสิ่งที่เด็กอยากให้ผู้วิจัย

นำมาให้ในคราวต่อไป เด็กปฏิเสธและตอบว่า ยังไม่อยากจะอะไร แต่อยากให้ผู้วิจัยกลับมาพบเด็กอีก

การพบเด็กครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเรื่องเดิมอีกครั้งหนึ่ง เด็กอ่านจบภายใน ๓๐ นาที จากนั้นผู้วิจัยให้เด็กตอบคำถาม ๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑. ชีকারัตน์ปรารถนาที่จะทำอะไรมากที่สุด

คำตอบ ชีকারัตน์อยากจะเป็นนักกีฬาว่ายน้ำ

คำถามข้อที่ ๒. อะไรเป็นอุปสรรคในการเป็นนักกีฬาว่ายน้ำของชีคารัตน์

คำตอบ ร่างกายของชีคารัตน์ไม่สมบูรณ์ เพราะชีคารัตน์ป่วยเป็นโปลิโอ ทำให้แขนขาลีบเล็ก โดยเฉพาะขาขวา ทำให้ชีคารัตน์ไม่มีแรงพอที่จะว่ายน้ำได้

คำถามข้อที่ ๓. เคล็ดลับในการฝึกฝนของชีคารัตน์คืออะไร

คำตอบ พยายามฝึกอย่างอดทนไม่ทอดขย และมีกำลังใจที่จะฝึกซ้อมตลอดเวลา

คำถามข้อที่ ๔. เมื่อชีคารัตน์เริ่มอ่อนกำลังลง และว่ายน้ำได้ไม่ดีเหมือนเดิม

เธอทำอย่างไร

คำตอบ ไม่ทอดขย ไม่ยอมแพ้ ชีคารัตน์พยายามฝึกว่ายน้ำทำใหม่ต่อไป เพื่อจะได้เป็นนักกีฬาว่ายน้ำของโรงเรียนต่อไป

คำถามข้อที่ ๕. จากข้อที่ ๔. ถ้าท่านเป็นชีคารัตน์ ท่านจะทำอย่างไร

คำตอบ ถ้าผมเป็นชีคารัตน์ ผมจะพยายามฝึกว่ายน้ำทำใหม่ให้เก่ง ๆ จะได้เป็นแชมป์ว่ายน้ำเหมือนเดิม และจะพยายามฝึกว่ายน้ำจนทำลายสถิติเก่าให้ได้ จะไม่ยอมแพ้แม้จะต้องใช้เวลาานเท่าไรก็ตาม

หลังจากเด็กตอบคำถามทั้ง ๕ ข้อแล้ว ผู้วิจัยมอบปากกาน้ำเงินและปากกาแดงให้เด็กอย่างละ ๑ ก้ามเป็นรางวัล และนัดหมายการพบกันครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ ๓ การพบเด็กครั้งแรก วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

เด็กมาขึ้นคอกอยู่ผู้วิจัยอยู่หน้าตึก และจูงมือผู้วิจัยไปที่เตียงและถามว่า "วันนี้มีหนังสือมาให้อ่านอีกไหมครับ" ผู้วิจัยจึงหยิบหนังสือเล่มที่ ๓ เรื่อง "ผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษ" ให้เด็ก

เลือกไปอ่าน ๑ เล่ม ครั้งนี้เด็กใช้เวลาอ่านเพียง ๓๐ นาที แล้วนำมาส่งคืนผู้วิจัย พร้อมกับเล่าเรื่องราวในหนังสือได้อย่างละเอียด ผู้วิจัยนัดหมายการพบครั้งที่ต่อไป เด็กบอกว่า คราวหน้าขออ่าน สมหมึกกับกลองใส่ดินสอปากกา

ในการพบเด็กครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเล่มเดิมอีกครึ่งหนึ่ง จากนั้นผู้วิจัยให้เด็กตอบคำถาม ๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ ใครคือผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษ

คำตอบ หมอและพยาบาลเป็นผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษของคนไข้

คำถามข้อที่ ๒ การที่นินสาอาการดีขึ้นและหายเป็นปกติในเวลารวดเร็วขึ้น เป็นเพราะอะไร

คำตอบ เพราะนินสาคงทนและมีความหวัง เชื่อฟังและทำตามคำสั่งของหมอและพยาบาลตั้งแต่ตน กินยาตามหมอสั่ง ดื่มน้ำตามที่พยาบาลสั่งและควบบัสสาวะทุกครั้ง นินสาจึงหายเร็ว

คำถามข้อที่ ๓ ทำไมน้องคิงจึงมีอาการทรุดหนักลง

คำตอบ เพราะน้องคิงไม่ยอมทำตามคำสั่งของหมอ ไม่เชื่อฟังพยาบาล ไม่ยอมกินยา แอมบิวลิวาเซข้างนอก คิมน้ำมาก และน้องคิงไม่มีความอดทน

คำถามข้อที่ ๔ หนังสือเรื่อง "เรื่องของชายพิการ" ใ้บทเรียนอะไรแก่น้องคิงบ้าง

คำตอบ ใ้สอนน้องคิงมีความอดทนและเชื่อฟังคำสั่งของหมอและพยาบาลทุกอย่าง เพราะหมอและพยาบาลเป็นผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษที่พยายามช่วยเหลือชายพิการ น้องคิงคิดว่า ถ้าหมอช่วยชายพิการได้ หมอและพยาบาลก็ช่วยน้องคิงให้หายป่วยได้

คำถามข้อที่ ๕ หนังสือเรื่องนี้ใ้บทเรียนอะไรแก่ท่านบ้าง

คำตอบ สอนใ้รู้ว่า ถ้าเราเชื่อฟังและทำตามคำสั่งหมอและพยาบาล เราก็จะหายป่วยเร็ว แต่ถ้าเราไม่เชื่อฟังหมอและพยาบาลเราก็จะมีอาการทรุดหนักลงและหายป่วยช้าเช่นน้องคิง เราจึงต้องอดทน อย่าวิตกกังวลและอย่าหมกมุ่นใจ เช่นเรื่องของชายพิการ

หลังจากเด็กตอบคำถามทั้ง ๕ ข้อแล้ว ผู้วิจัยมอบรางวัลสมหมึกและกลองปากกาดินสอใ้แก่เด็กตามที่เด็กต้องการ จากนั้นผู้วิจัยนัดหมายว่าจะมาอีกครั้งในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

๓. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๓.๑ การสัมภาษณ์พยาบาล

ก่อนการทดลอง พยาบาลรายงานว่า เด็กชายบ๊องเป็นคนมีเพื่อนมาก มีเพื่อนที่โรงเรียนมาเยี่ยมเสมอ ๆ แต่หลังจากที่เพื่อนกลับไปแล้วเด็กมักจะมีอาการหงุดหงิด บางครั้งไม่ยอมให้ความร่วมมือต่อแพทย์และพยาบาล เวลาแพทย์ตรวจร่างกาย เด็กมักจะแสดงอาการคั่นเต้น หัวใจเต้นแรง บางครั้งมีอาการปวดเมื่อยตามร่างกายโดยไม่มีสาเหตุ เด็กกังวลเกี่ยวกับเรื่องความเจ็บป่วย ว่าไม่สามารถจะกลับไปเรียนทันเพื่อนได้ หลังจากทดลอง เด็กให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลมากขึ้น เวลาเพื่อนมาเยี่ยมเด็กก็ไม่หงุดหงิดอีก ไม่มีอาการปวดเมื่อยตามร่างกายโดยไม่มีสาเหตุอีก

๓.๒ การสัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็ก

ก่อนการทดลอง ผู้ปกครองเด็กให้สัมภาษณ์ว่าเด็กเป็นคนเรียนดี และรักการเรียนมาก พอป่วยจนต้องเข้าพักรักษาในโรงพยาบาล เด็กจึงมีความวิตกกังวลว่าความเจ็บป่วยจะเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถเรียนทันเพื่อนได้ หลังการทดลองเด็กไม่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนไม่ทันเพื่อนอีก แต่เด็กมีความหวังว่าไม่นานจะหายป่วยสามารถไปเรียนหนังสือร่วมกับเพื่อน ๆ ได้เหมือนเดิมและจะสอบเลื่อนชั้นได้

๓.๓ การสัมภาษณ์ตัวเด็กเอง

ก่อนการทดลอง เด็กบอกว่า ไม่อยากนอนโรงพยาบาล เพราะอาการไม่ดีขึ้นเลย อยากกลับบ้าน เด็กวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องการเรียนมาก เด็กบอกว่าพยายามทำตามคำสั่งแพทย์ทุกอย่าง แต่ก็ไม่หายป่วยและแพทย์ไม่เคยบอกว่าเมื่อไรจะได้กลับบ้าน หลังการทดลอง เด็กมีความหวังว่าตนเองจะหายป่วยและไปเรียนได้ทันเพื่อน โดยเปรียบเทียบจากเรื่องในหนังสือที่ผู้วิจัยให้อ่าน นอกจากนี้เด็กยังมีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อแพทย์และพยาบาล

๓. กรณีเด็กหญิงไก่

ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

เด็กหญิงไก่ เกิดเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๑๕ บ้านอยู่อำเภอบางรัก
กทม. บิดา มารดา อาชีพค้าขาย เป็นบุตรคนที่ ๒ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๔ คน ครอบครัว
มีฐานะค่อนข้างดี ไม่เคยเดือดร้อนเรื่องเงิน เด็กหญิงไก่อ่านอยู่ชั้น ป.๕ ที่โรงเรียนใกล้
บ้าน การเรียนอยู่ในระดับปานกลาง บิดา มารดามาเยี่ยมเสมอ ๆ

ประวัติการเจ็บป่วย

ปกติเป็นเด็กแข็งแรงดีมาตลอด เคยนอนโรงพยาบาลครั้งเดียวเมื่ออายุ
ประมาณ ๖ ปี เนื่องจากปอดบวม หลังจากนั้นเด็กสุขภาพแข็งแรงมาตลอด ไม่ค่อยป่วย ไม่มี
ไข้ กระทั่งประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๒๕ เด็กเริ่มมีอาการเจ็บคอ ไอ น้ำมูกไหล มี
ไข้ต่ำ ๆ แขนหายใจได้ดี ไม่หอบ เป็นอยู่ประมาณ ๒ - ๓ วัน ก็ไม่หาย หอบฉีกยา
ให้ ๒ เข็ม และให้ยามากิน จากนั้นอาการก็ดีขึ้นเป็นปกติได้ประมาณ ๑ เดือน คือประมาณต้น
ปี ๒๕๒๖ เด็กเริ่มมีอาการบวมที่หน้า ท้องที่ขาบวมเล็กน้อย ไม่มีไข้ แต่อ่อนเพลียและรู้สึก
มีน้ศีรษะเป็นบางครั้ง ไม่มีปัสสาวะแสบขัด จำนวนปัสสาวะปกติ มารดาพาไปตรวจที่คลินิก
ได้ยามาทานเป็นเม็ดสีขาว วันแรกให้กิน ๔ ครั้ง ครั้งละ ๓ เม็ด หลังจากนั้นให้กินวันละ
ครั้งและได้ยาเกลืออกระเพาะ ยาลดความดันและยาขับปัสสาวะมารับประทาน จำไม่ได้ว่า
ทานยานานเท่าไร จึงหายเป็นปกติ จนกระทั่ง ๑ สัปดาห์ก่อนมาโรงพยาบาล เด็กมีอาการ
อ่อนเพลีย มีน้ศีรษะ มีไข้ บวมบริเวณหนังตาและใบหน้า ปัสสาวะออกน้อย เบื่ออาหาร
และมีอาการคลื่นไส้อาเจียน หมอให้พักรักษาตัวในโรงพยาบาล เด็กเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๖

ลักษณะทั่วไปและปัญหาของเด็ก

เด็กหญิงไก่เป็นเด็กรูปร่างสันทิต สูงพอประมาณ หน้าตาน่ารัก ท่าทางแคล่ว
คล่อง พูดจาชัดถ้อยชัดคำ เป็นตัวของตัวเอง แต่ค่อนข้างจะขลาดกลัวเล็กน้อย ถ้าอยู่ต่อ
หน้าคนแปลกหน้าที่เป็นผู้ใหญ่กว่าตน และเนื่องจากเป็นบุตรสาวคนเดียว มีพี่ชาย ๑ คน และ
น้องชายอีก ๒ คน บิดา มารดาจึงตามใจเด็กมาก ทำให้เป็นเด็กค่อนข้างเอาแต่ใจตัวเอง

บิศา มารคำมาเยี่ยมเด็กเสมอ ๆ แต่ที่อยู่ได้เพียงชั่วครู่ก็ต้องรีบกลับ เพราะที่ร้านไม่มีใครดูแลกิจการ ต้องนำเด็กกลับมาเยี่ยมเด็ก มีเพื่อนที่โรงเรียนมาเยี่ยมเป็นบางครั้ง เด็กสนใจการเรียนพอสมควร การเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ต้องเลื่อนชั้นได้ทุกปี เนื่องจากเด็กเคยนอนโรงพยาบาล เมื่ออายุ ๖ ปี ป่วยด้วยโรคปอดบวม และต้องฉีดยาทุกวัน จนกระทั่งออกจากโรงพยาบาล เด็กจึงมีความรู้สึกกลัวโรงพยาบาลและกลัวหมอมาก และในการพักรักษาตัวในครั้งนี้ เด็กก็ไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลเท่าที่ควร

รายละเอียดจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ข้อมูลจากคะแนนการทำสมาธิ

ผู้วิจัยให้เด็กทำสมาธิวัดความวิตกกังวลก่อนการทดลอง ในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๖ พร้อมกับเด็กกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เด็กได้คะแนนความวิตกกังวลก่อนการทดลอง ๓๔ คะแนน หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้เด็กรับการทดลองตามกำหนดเวลา เช่นเดียวกับเด็กกลุ่มทดลองที่ ๑ ทั้ง ๓ คน หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้เด็กทำสมาธิวัดความวิตกกังวลฉบับเดิมอีกครั้งหนึ่ง ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ เด็กหญิงไถ่ได้คะแนนความวิตกกังวลหลังการทดลอง ๑๕ คะแนน

๒. ข้อมูลจากการบันทึกของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๑ บันทึกของแพทย์และพยาบาลผู้ให้การรักษาพยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กหญิงไถ่ค่อนข้างจะเอาแต่ใจตัวเอง โดยเฉพาะถ้าอยู่ต่อหน้าบิดาและมารดา เด็กจะไม่ค่อยยอมให้หมอตตรวจร่างกาย และไม่ยอมตอบคำถาม บิศา มารดา คูเอาไปบางครั้ง แต่เด็กก็ไม่ค่อยจะเชื่อฟัง แต่เป็นช่วงที่ห้ามเยี่ยม บิศา มารดาเด็กไม่อยู่ด้วย เด็กยินยอมให้ตรวจร่างกายโดยดี แต่มีที่หาหวาดกลัว หงุดหงิด หัวใจเต้นแรง หายใจแรงและเกร็งตัวอยู่ตลอดเวลา ตอบคำถามวกวนและสับสนเป็นบางครั้ง ถ้าพยาบาลไปบอกให้ทำอะไร เช่น เก็บมีสสาระจึกน้ำดื่ม หรือให้ทานอาหาร ลกเค็ม เด็กมักจะไม่ฟังคำตอบเสมอว่า ทำไมต้องทำอย่างนั้น ถ้าไม่ทำจะเป็นอย่างไร คนอื่นต้องทำอย่างนี้เหมือนกันหรือไม่ แต่เด็กไม่ค่อยกล้าถามต่อหน้าหมอ เป็นเด็กทานขยาบ มักจะแสดงท่ากลืนไส้เอาเจ็บทุกครั้งที่ท่านยา โดยเฉพาะถ้ามารดาอยู่ด้วย เด็กจะไม่ยอมทานยาหรือไม่ก็แกล้งบ้วนยาออกมาไม่ยอมกลืน เด็กจะแสดงท่าหันหน้าหนีและหวาดกลัวทุกครั้ง

เห็นพยาบาลถือเข็มฉีดยาเดินเข้ามาในห้องพักผู้ป่วย และมักจะร้องบอกพยาบาลว่า "หนูไม่ฉีดยาคะ" จนกว่าพยาบาลจะเดินผ่านไปและบอกว่า "ไม่ได้ฉีดยาหนูคะ" เด็กจะตื่นขึ้นมา กลางดึกเพราะมีส้วมาวะรดที่นอนบ่อยครั้ง ซึ่งมารดาเด็กบอกว่า อยู่ที่บ้านไม่เคยมีส้วมาวะรดที่นอนเลย เด็กไม่ยอมรับประทานอาหารของโรงพยาบาลนอกจากขนมบางอย่าง มารดาเด็กนำอาหารมาส่งที่โรงพยาบาลทุกวัน

ระหว่างการทดลอง ยังมีส้วมาวะรดที่นอนบางครั้ง อย่างอื่นก็ขึ้นบ้าง

หลังการทดลอง เด็กหญิงไก่อ ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาล ที่ตื่น ยินยอมเก็บส้วมาวะทุกครั้ง จำกัดน้ำดื่ม และยอมทานอาหารของโรงพยาบาลบางมื้อ เวลาหมอมามาตรวจร่างกาย เด็กยังมีอาการหัวใจเต้นเร็วบางครั้ง แต่ยอมพูดคุยและตอบคำถามมากขึ้น เด็กไม่เกร็งตัวเวลาตรวจร่างกายเหมือนเมื่อก่อนจะได้รับการทดลอง เด็กไม่ร้องไห้ เวลาเห็นพยาบาลถือเข็มฉีดยา แต่จะร้องถามว่า "ฉีดยาใครคะ" ท้าทายเด็กกล้าพูดคุยกับพยาบาลมากขึ้น เริ่มมีเพื่อนเที่ยงข้าง ๆ และช่วยเหลือเพื่อนบางครั้ง เช่น รินน้ำให้ แบ่งขนมให้เพื่อนทานด้วย ไม่อึดกับบิณฑบาตเหมือนก่อน ๆ การที่นอนกลางดึกและมีส้วมาวะรดที่นอนไม่มีหลายวันแล้ว บางวันเด็กจะเล่าให้พยาบาลฟังว่า เมื่อก่อนนี่ฉันว่า นางฟ้าพาไปเที่ยวบนสวรรค์ สนุกมาก ใ้ทานอาหารอร่อยและเด็กทุกคนบนนั้นเป็นนางฟ้ารวมทั้งตัวเด็กเองด้วย เด็กนอนหลับใ้สนิทเกือบตลอดคืน ตอนเช้าเด็กจะมีท่าที่สับสน ทำกิจวัตรประจำวันอย่างกระปรี้กระเปร่า ไม่มีท่าที่โง่เขลา และมักจะพูดกับพยาบาลที่แจกยาตอนเช้าว่า "หนูใกล้จะหายแล้วคะ" เด็กทานง่ายขึ้นและยินยอมทานยาตามหมอสั่งด้วยดี

๒.๒ บันทึกของผู้วิจัย

สัปดาห์ที่ ๑ ในการพบเด็กครั้งที่ ๑ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๖

เด็กหญิงไก่อเป็นเด็กรูปร่างค่อนข้างสมบูรณ์ ผิวขาว สูงพอประมาณ ท้าทาย ประหม่า เขินอายและกลัวเด็กน้อยเมื่อพบผู้วิจัยครั้งแรก แต่หลังจากแนะนำตัวเองและพูดคุยจนเด็กเริ่มคุ้นเคยแล้ว เด็กมีท่าทางมั่นใจมากขึ้น และตอบคำถามชัดเจนยิ่งขึ้น บนโต๊ะข้างเตียง เด็กมีหนังสือการ์ตูนและของเล่นหลายชิ้นวางอยู่ เมื่อผู้วิจัยนำหนังสือเล่มที่ ๑ คือเรื่อง "บทเรียนของสมเด็จพระราชินี" มาให้เด็กเลือกอ่าน เด็กเลือกด้วยท่าทางสนใจ และถามว่า "หนังสือนิทานหรือคะ" ผู้วิจัยตอบรับ เด็กจึงเลือกไปอ่าน ๑ เล่ม เด็กอ่านด้วยท่าที่สนใจ

และพลิกดูรูปหลายครั้ง เด็กอ่านจบภายในเวลา ๑ ชั่วโมง หลังจากนั้นจึงนำหนังสือมาคืน และเล่าเรื่องในหนังสือให้ผู้วิจัยฟัง ระหว่างเล่าเรื่องเด็กต้องนึกบททวนหลายครั้ง เมื่อผู้วิจัยนัดแนะการพบกันครั้งต่อไป เด็กตอบรับและบอกว่าต้องการรูปลอกเป็นรูปการ์ตูนสำหรับติดสมุด ผู้วิจัยตอบตกลงจะนำมาให้ครั้งต่อไป

ในการพบเด็กครั้งที่ ๒ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือเล่มเดิมมาให้เด็กอ่านทวนอีก ๑ ครั้ง แล้วให้เด็กตอบคำถาม

๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ สมเกียรติป่วยด้วยโรคอะไร

คำตอบ ป่วยด้วยโรคไตอักเสบ

คำถามข้อที่ ๒ ทำไมสมเกียรติจึงไม่ให้ความร่วมมือต่อแพทย์และพยาบาลในการรักษาพยาบาล

คำตอบ สมเกียรติเบื่อโรงพยาบาลเพราะเขาอยู่มานานแล้ว

คำถามข้อที่ ๓ ทำไมสมเกียรติจึงมีอาการทรุดหนักลง

คำตอบ เพราะเขาไม่ยอมทานยา ไม่ยอมเชื่อฟังหมอและพยาบาลบางครั้งก็แอบคายยาทิ้ง

คำถามข้อที่ ๔ บทเรียนที่พี่ชนะแนะนำแก่สมเกียรติคืออะไรบ้าง

คำตอบ บทเรียนแห่งความหวัง บทเรียนแห่งการเชื่อฟังผู้ใหญ่ และบทเรียนแห่งความอดทน

คำถามข้อที่ ๕ ท่านคิดอย่างไรต่อบทเรียนเหล่านั้น

คำตอบ เราต้องเชื่อฟังและทำตามคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ต้องเชื่อฟังหมอและพยาบาล และมีความอดทน เราจึงจะหายป่วยเร็วขึ้น

หลังจากเด็กตอบคำถามแล้ว ผู้วิจัยให้รูปลอกเป็นรูปการ์ตูนแก่เด็ก ๑ ชุด และนัดแนะเด็กในการพบกันครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ ๒ ในการพบเด็กครั้งที่ ๑ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่องที่ ๒ คือเรื่อง "ชัยชนะของชีวิต" มาให้เด็กเลือกไป

อ่าน • เล่ม ครั้งนี้เด็กอ่านจบภายใน ๔๕ นาที และมีที่ทาสใจมาก อ่านจบเด็กนำหนังสือ มาคืนและเล่าเรื่องราวในหนังสือให้ผู้วิจัยฟังได้อย่างถูกต้อง ผู้วิจัยนัดแนะการพบกันครั้ง ถัดไปเพื่อตอบคำถาม เด็กบอกว่าต้องการหนังสือการ์ตูนอ่านเล่นตนเอง เกี่ยวกับเรื่องผู้วิจัย นำมาให้อ่าน ผู้วิจัยตอบตกลงที่จะหาหนังสือมาให้ตามที่เด็กต้องการ

ในการพบเด็กครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเล่มเดิมอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้เด็กตอบคำถาม ๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ อธิการ์ตนปรารถนาที่จะทำอะไรมากที่สุด

คำตอบ อยากเป็นนักว่ายน้ำ

คำถามข้อที่ ๒ อะไรเป็นอุปสรรคในการเป็นนักกีฬาว่ายน้ำของอธิการ์ตน

คำตอบ เพราะอธิการ์ตนแขนขาเล็ก ว่ายน้ำไม่ได้

คำถามข้อที่ ๓ เคล็ดลับในการฝึกฝนว่ายน้ำของอธิการ์ตนคืออะไร

คำตอบ ใช้กำลังใจและความพยายาม

คำถามข้อที่ ๔ เมื่ออธิการ์ตนเริ่มอ่อนกำลังลง และว่ายน้ำได้ไม่ดีเหมือนเดิม

เขาทำอย่างไร

คำตอบ ไม่ยอมแพ้ พยายามฝึกว่ายน้ำทำใหม่ต่อไป เพื่อให้ได้เป็นนักกีฬาว่ายน้ำ เหมือนเดิม

คำถามข้อที่ ๕ จากข้อ ๔ ถ้าท่านเป็นอธิการ์ตน ท่านจะทำอย่างไร

คำตอบ ถ้าหนูเป็นอธิการ์ตน หนูก็จะไม่ยอมแพ้เหมือนกัน จะพยายามฝึกว่ายน้ำ ใหม่จนเก่งเหมือนเดิมให้ได้

หลังจากเด็กตอบคำถามทั้ง ๕ ข้อแล้ว ผู้วิจัยมอบหนังสือการ์ตูนเรื่อง "หมोजิต" ให้เด็กไว้อ่าน • เล่ม ตามที่เด็กต้องการ

สรุปคดีที่ ๓ ในการพบกันครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่องที่ ๓ คือเรื่อง "ผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษ" มาให้เด็กเลือก ไปอ่าน • เล่ม เด็กอ่านด้วยท่าที่สนใจมากเป็นพิเศษ และอ่านจบทวนถึง ๒ ครั้ง ใช้เวลา ในการอ่าน ๑ ชั่วโมง หลังจากนั้นเด็กนำหนังสือมาคืนให้ผู้วิจัย และเล่าเรื่องราวในหนังสือ

ให้ผู้วิจัยฟังอย่างละเอียดและถูกต้อง เมื่อผู้วิจัยนัดหมายการพบกันครั้งต่อไป เด็กบอกว่า
ต้องการหนังสือการ์ตูนเล่มหนึ่ง ขอให้ผู้วิจัยนำมาให้ในครั้งต่อไป

ในการพบกันครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเรื่องเดิมอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้เด็กตอบคำถามหาข้อ

คำถามข้อที่ ๑ ใครคือผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษ

คำตอบ แพทย์และพยาบาล คือผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษ

คำถามข้อที่ ๒ การที่นินามีอาการดีขึ้น และหายเป็นปกติในเวลาอันรวดเร็ว
นั้น เป็นเพราะอะไร

คำตอบ เพราะนินาสอดทน เชื่อฟังและทำตามคำสั่งของหมอและพยาบาล

คำถามข้อที่ ๓ ทำไมอนงค์จึงมีอาการทรุดหนักลง

คำตอบ เพราะอนงค์ไม่ยอมทานยา ไม่ยอมเก็บยีสสาวะ และคิมน้ำมาก
ไม่เชื่อฟังหมกและพยาบาล

คำถามข้อที่ ๔ หนังสือเรื่อง "เรื่องของชายพิการ" ให้บทเรียนอะไรแก่
อนงค์บ้าง

คำตอบ สอนให้อนงค์อดทน และมีกำลังใจในการต่อสู้กับความเจ็บป่วย และ
สอนให้อนงค์รู้ว่า หมอและพยาบาลเป็นผู้ช่วยเหลือที่แสนวิเศษ

คำถามข้อที่ ๕ หนังสือเรื่องนี้ให้บทเรียนอะไรแก่ท่านบ้าง

คำตอบ สอนให้อดทน รู้จักเชื่อฟังหมอและพยาบาล และให้มีกำลังใจ
ที่จะพยายามต่อสู้กับความเจ็บป่วยเหมือนอนงค์และชายพิการ ถ้าเชื่อฟังหมอและพยาบาล
แล้ว จะทำให้หายเร็วขึ้น

หลังจากเด็กตอบคำถามทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยมอบหนังสือการ์ตูนเรื่อง
"ลูกหมีเป็นหวัด" ให้เด็กหนึ่งเล่ม และนัดวันที่จะให้เด็กทำมาศรวัดความวิตกกังวล
หลังการทดลองอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับเด็กคนอื่นๆ

๓. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๓.๑ การสัมภาษณ์พยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กไม่ยอมให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาล นอนไม่หลับและฝันร้ายบ่อยๆ บางคืนบิดสาวะรดที่นอน เป็นเด็กที่มีความวิตกกังวลต่อการนอนในโรงพยาบาลมาก หลังการทดลอง เด็กให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลดีมาก นอนหลับสนิททุกคืน บิดสาวะรดที่นอนน้อยลง ฝันแต่เรื่องดีๆ เด็กไม่เคยฝันร้ายอีก มีความเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนเตียงข้างเคียง มีการปรับตัวต่อการนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลดีขึ้นมาก

๓.๒ การสัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็ก

ก่อนการทดลอง มารดาเด็กให้สัมภาษณ์ว่า เด็กกลัวโรงพยาบาล เพราะมีประสบการณ์จากตอนเด็กยังเล็ก ป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ครั้งหนึ่ง ครั้งนั้นเด็กต้องฉีดยาทุกวัน เด็กจึงกลัวโรงพยาบาลมาก เมื่อต้องมานอนโรงพยาบาลครั้งนี้ เด็กก็มีความวิตกกังวลว่าจะต้องฉีดยาเหมือนครั้งที่แล้ว ครั้งแรกจะไม่ยอมให้มารดาพามาโรงพยาบาล มารดาและบิดาต้องหลอกล่อ ด้วยการพาไปเที่ยวซื้อของก่อนที่จะพามาโรงพยาบาล หลังการทดลอง เด็กมีการปรับตัวดีขึ้น มีเพื่อนมากขึ้นในโรงพยาบาล ยอมรับประทานอาหารของโรงพยาบาล ไม่ฝันร้าย ไม่รบเร้าให้พากลับบ้าน และมีความหวังว่า ตัวเองจะหายป่วยได้กลับบ้านในไม่ช้า

๓.๓ การสัมภาษณ์ตัวเด็กเอง

ก่อนการทดลอง เด็กบ่นแต่ว่าอยากกลับบ้าน ไม่อยากอยู่โรงพยาบาล เพราะอยู่โรงพยาบาล นอนไม่หลับ ฝันร้าย อาหารก็ไม่อร่อย และเด็กกลัวว่าจะถูกฉีดยา หลังการทดลอง เด็กมีความหวังว่า ตนเองจะหายป่วยในเร็ววันนี้ ฝันดี และหลับสนิททุกคืน เด็กยอมให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาล และเข้าใจถึงความจำเป็นที่จะต้องทำตามคำสั่งแพทย์ ยอมรับประทานอาหารของโรงพยาบาลเหมือนเด็กคนอื่นๆ

กลุ่มทดลองที่ ๒ มี ๓ คน

๑. กรณีเด็กชายโต

ประวัติครอบครัวและประวัติส่วนตัว

ค.ช. โตเกิดวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖ อายุ ๑๑ ปี เรียนอยู่ชั้น ป. ๔ บ้านอยู่ ตำบลหนองรี อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี บิดามารดา อาชีพทำนา ฐานะทางบ้านค่อนข้างยากจน มีน้องสาวหนึ่งคน น้องสาวแข็งแรงดี บิดา มารดา มาเยี่ยมเด็กเดือนละครั้งหรือสองครั้ง

ประวัติการเจ็บป่วย

เริ่มป่วยด้วยโรคไตอักเสบ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ อายุประมาณ ๗ ปี ต้องเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลประจำจังหวัด ขณะพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเกิดโรคหัดแทรก รักษาตัวในโรงพยาบาลประมาณสองเดือน จึงกลับบ้าน หลังจากนั้นประมาณต้นปี ๒๕๒๔ เด็กเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลประจำจังหวัดอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้เด็กเกิดอีสุกอีใสเป็นโรคแทรก พักรักษาตัวประมาณ ๒ เดือนจึงกลับบ้าน หลังจากนั้นเด็กแข็งแรงมาโดยตลอด จนกระทั่งเมื่อประมาณเดือนที่แล้วก่อนมาโรงพยาบาล เด็กเล่นมาก ออกกำลังกายมาก และทานอาหารรสเค็ม จึงเริ่มมีอาการบวมทั่วตัว ไปให้แพทย์ที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดรักษา ได้ยามารับประทานวันเว้นวัน อาการไม่ดีขึ้น แพทย์จึงส่งตัวมารักษาที่โรงพยาบาลศิริราช เด็กเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๒๖ ไม่มีโรคแทรก แพทย์วินิจฉัยเป็นโรคกรวยไตอักเสบเฉียบพลัน

ลักษณะทั่วไปและปัญหาของเด็ก

ค.ช.โต เป็นเด็กรูปร่างเล็ก ผิวค่อนข้างขาวขุด สุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง ทำทางซื่อๆ และฉลาดกลัวต่อคนแปลกหน้า พูดน้อย เสียงเบา ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตัวเอง ชอบเล่นคนเดียวเงียบๆ หรือไม่ก็เล่นกับเพื่อนอีกคนหนึ่งซึ่งเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลพร้อมกัน เป็นเด็กพูดน้อยเช่นเดียวกัน ไม่ชอบเล่นกับเด็กคนอื่นๆ ในตึกเด็กป่วยเดียวกัน กับแพทย์และพยาบาล เด็กก็ไม่ค่อยพูดคุยด้วยนอกจากตอบคำถาม

ต่างๆ เท่านั้น เด็กมักจะบ่นว่าเบื่อโรงพยาบาล คิดถึงบ้าน คิดถึงพ่อแม่ เวลาบิดามารดามาเยี่ยม เด็กจะดีใจมาก และเนื่องจากบิดามารดามาเยี่ยมไม่บ่อยนัก นานๆ จึงจะมาเยี่ยมทีหนึ่ง เด็กจึงมักจะชอบยืนเกาะประตูระแงะคอมองทุกวัน เนื่องจากเด็กป่วยด้วยโรคไต และต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลครั้งละนานๆ ทำให้เด็กขาดเรียนบ่อยๆ เรียนไม่ทันเพื่อน ต้องเรียนซ้ำชั้นเมื่อตอนอยู่ชั้น ป. ๓ เมื่อเด็กต้องมาพักรักษาตัวในโรงพยาบาลศิริราชครั้งนี้ นอกจากจะห่างไกลบ้าน และบิดามารดามาเยี่ยมไม่สะดวกแล้ว เด็กยังวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน เกรงว่าจะเรียนไม่ทันเพื่อนและ ต้องเรียนซ้ำชั้นอีกปีหนึ่ง น้องสาวก็จะขึ้นมาเรียนทันกัน

รายละเอียดจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ข้อมูลจากการทำมาตรวัดความวิตกกังวล

ผู้วิจัยให้เด็กทำมาตรวัดความวิตกกังวล เพื่อหาคะแนนความวิตกกังวลของเด็ก โดยให้เด็กทำมาตรวัดความวิตกกังวลครั้งแรก พร้อมเด็กคนอื่นๆ เด็กได้คะแนนความวิตกกังวลก่อนการทดลอง ๓๐ คะแนน จากนั้นผู้วิจัยให้เด็กเข้ารับการทดลอง โดยจัดเด็กไว้ในกลุ่มทดลองที่ ๒ ดำเนินวิธีการทดลองตามขั้นตอนเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว จึงให้เด็กทำมาตรวัดความวิตกกังวลอีกครั้งหนึ่ง เด็กได้คะแนนความวิตกกังวลหลังการทดลองเท่ากับ ๓๓ คะแนน

๒. ข้อมูลจากการบันทึกของผู้ศึกษาของ

๒.๑ บันทึกของแพทย์และพยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กชายโตเป็นเด็กตอมบาง สุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง อ่อนเพลียและเหนื่อยง่าย มักจะมีไข้ต่ำๆ เสมอ โดยเฉพาะในวันที่อากาศค่อนข้างเย็น เป็นเด็กเรียบร้อย พูดจาสุภาพ แต่พูดน้อย ไม่ค่อยยอมพูดคุยเล่นกับพยาบาล แม้ว่าจะพยายามชวนคุย เด็กจะพูดแบบ ถามคำ ตอบคำ เด็กจะมีท่าที่ตื่นตระหนกและหวาดหวั่นเมื่อแพทย์และพยาบาลมาตรวจอาการ บางครั้งก็ตอบคำถามไม่ตรงกับความเป็นจริง เช่น ไม่ยอมบอกว่าเจ็บตรงไหนบ้าง แต่เวลาแพทย์กด ก็ทำหน้าบ่นแสดงอาการเจ็บปวด แต่ปฏิเสธว่าไม่เจ็บ เด็กมักจะมีอาการสั่นสะท้าน

เวลาที่แพทย์จับต้องร่างกาย ทานยายากมาก รับประทานอาหารไค่น้อยแทบทุกมื้อ บางคืนนอนหลับสนิทตลอดคืน แต่กลางวันมักจะนอนละเมอ หรือแอมร่องไห้กลางดึก

ระหว่างการทดลอง เด็กยังคงทานยายาก แต่ให้ความร่วมมืออย่างอื่นมากขึ้น เช่น การเก็บปัสสาวะ แต่ปกติเด็กก็เก็บข้างไม่เก็บข้าง โดยอ้างว่าลืม ยังนอนละเมอกลางดึกบ่อยๆ

หลังการทดลอง ทานยายาก ไม่ยอมให้ฉีดยาบางครั้ง ทานอาหารน้อย ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลเป็นบางครั้ง บ่นคิดถึงบ้านมากขึ้น นอนร่องไห้ คิดถึงบิดา มารดาบ่อยๆ หลับไม่สนิท บ่อยครั้งขึ้น

๒.๒ บันทึกของผู้วิจัยเอง

สัปดาห์ที่ ๑ ในการพบเด็กครั้งแรก วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

เด็กชายโต เป็นเด็กรูปร่างเล็ก ท่าทางฉลาดเฉลียว พูดน้อย เมื่อผู้วิจัยให้เด็กเลือกอ่านหนังสือ เด็กเลือกหยิบมาอ่านเล่มหนึ่งควยท่าทางอายๆ แล้วนำไปนั่งอ่านคนเดียว โดยชวนเพื่อนสนิทชื่อ โจ้ ไปอ่านด้วย (เด็กชายโจ้ ไม่ได้เข้ารับการทดลอง ในครั้งนี้) หนังสือที่เด็กเลือกไปอ่าน ชื่อ "สัตว์เลี้ยวของฉันทน์" ของบริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด เด็กชายโตพลิกอ่านประมาณครึ่งชั่วโมง ก็นำหนังสือมาส่งคืนให้ผู้วิจัย ผู้วิจัยรับหนังสือคืน และชักแนะการพบกันครั้งต่อไป เด็กบอกว่าต้องการให้ผู้วิจัยนำขนมปังไส้ครีมมาให้ในครั้งต่อไป

ในการพบกันครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือเล่มเดิมมาให้เด็กอ่านทบทวน แล้วให้ตอบคำถาม ๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ สุนัขกับแมวกำลังเล่นอะไรกัน

คำตอบ กำลังเล่นไหมพรมสีแดงของคุณแม่

คำถามข้อที่ ๒ ความรักของแม่ถึงและลูกถึงเปรียบเหมือนกับอะไร

คำตอบ เหมือนกับแม่ทุกคนรักลูก

คำถามข้อที่ ๓ เด็กสองคนยืนดูลูกวัว เด็กคนน้องบอกพี่ว่าอย่างไร

คำตอบ อัยาร์ังแกสัตว์ แต่ควรหาอาหารให้สัตว์กิน

คำถามข้อที่ ๔ ในหนังสือเล่มนี้ กระจายกินอะไรเป็นอาหาร

คำตอบ ผักบุ้งและหัวแครอท

คำถามข้อที่ ๕ ลูกเป็ดและลูกไก่ต่างกันตรงไหน

คำตอบ ลูกเป็ดว่ายน้ำเก่ง ลูกไก่ว่ายน้ำไม่เป็น

หลังจากให้เด็กตอบคำถามทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยมอบขนมปังไส้ครีมให้เด็กตามสัญญา และนัดหมายการพบกันอีกครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ ๒ ในการพบกันครั้งแรก วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือมาให้เด็กเลือกอีก ๕ เล่ม เด็กเลือกอ่านเรื่อง "อติศทองแค้นมัทศจรรย" ของบริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด เป็นหนังสือนิทานประกอบภาพ ของการผจญภัยของเด็กหญิงคนหนึ่ง ชื่อ อติศ หลังจากเด็กอ่านจบแล้ว เด็กนำหนังสือมาคืนและเล่าเรื่องราวให้ผู้วิจัยฟัง จากนั้นผู้วิจัยนัดแนะการพบกันครั้งต่อไป เด็กบอกว่าต้องกระดาษเขียนจดหมาย และซองปิดแสตมป์ เพื่อจะเขียนจดหมายถึงบิดามารดาที่บ้าน

ในการพบกันครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเรื่องเกมพบทวนอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นให้เด็กตอบคำถามต่อไปนี้

คำถามข้อที่ ๑ ทำไมอติศจึงวิ่งตามกระจายป่า

คำตอบ เพราะกระจายป่า หยิบนาฬิกาพกขึ้นมา แล้วพูดว่า " พระราชินีต้องไม่พอใจแน่ๆ " ทำให้อติศอยากรู้อะไรเกิดขึ้น

คำถามข้อที่ ๒ น้ายาที่อติศขี่มเข้าไปทำให้เกิดอะไรขึ้น

คำตอบ ทำให้อติศตัวเล็กลง

คำถามข้อที่ ๓ อติศทำอะไรจึงตัวโตเท่าเดิม

คำตอบ อติศกินเห็ดที่ตัวบุงสีน้ำเงินบอก

คำถามข้อที่ ๔ ทำไมอติศจึงหนีมาจากคนชายหมวก กระจายป่า และเจ้าหนูหึ่ง

คำตอบ เพราะทั้งสามเป็นบ้า

คำถามข้อที่ ๕ เรื่องราวทั้งหมดเป็นความจริงหรือไม่

คำตอบ ไม่ใช่เรื่องจริง แต่เป็นความฝันของอลิส

หลังจากเด็กตอบคำถามแล้ว ผู้วิจัยมอบกระดาษเขียนจดหมายพร้อมซอง ปิดแสตมป์ให้แก่เด็ก ตามที่ได้ให้สัญญาไว้ เด็กบอกว่าจะเขียนจดหมายถึง บิคา มาร์กา และให้ผู้วิจัยทิ้งจดหมายให้ ผู้วิจัยตอบตกลง แล้วเจ้าหน้าที่ให้แก่เด็ก โดยขอที่อยู่จาก พยาบาล และนัดพบเด็กสำหรับสัมภาษณ์ต่อไป

สัมภาษณ์ที่ ๑ ในการพบเด็กครั้งแรก วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยให้เด็กเลือกหนังสือไปอ่านเช่นเดียวกับสัมภาษณ์ที่ผ่านมา เด็กเลือกอ่าน เรื่อง "หมีสามตัว" ของบริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด พอเด็กอ่านจบ ก็นำหนังสือ มาคืนผู้วิจัย พร้อมกับเล่าเรื่องให้ผู้วิจัย และบอกว่าอยากได้ลูกโป่งกับอมยิ้ม

ในการพบกันครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือเล่มเดิมมาให้เด็กอ่านทบทวน แล้วให้เด็กตอบคำถามเช่นเดียวกับครั้งก่อนๆ คำถามมีดังต่อไปนี้

คำถามข้อที่ ๑ หนูน้อยดมทองทรายหรือไม่ว่า บ้านในป่าหลังนั้นเป็นของใคร

คำตอบ ไม่ทราบครับ

คำถามข้อที่ ๒ หนูน้อยดมทองทานข้าวต้มในซามของใคร

คำตอบ ซามของลูกหมี

คำถามข้อที่ ๓ เก้าอี้ของใครหัก

คำตอบ เก้าอี้ของลูกหมี

คำถามข้อที่ ๔ หมีสามตัวกลับมาบ้านพบเหตุการณ์อะไรบ้าง

คำตอบ พบว่า ข้าวต้มในซามเล็กหมด และเก้าอี้ตัวเล็กหัก

คำถามข้อที่ ๕ หนูน้อยดมทองกลับมาบ้านอีกหรือไม่

คำตอบ ไม่กลับมาบ้านนั้นอีกเลย

หลังจากเด็กตอบคำถามทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยมอบลูกโป่งและอมยิ้มให้ตาม

ต้องการ

๓. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๓.๑ การสัมภาษณ์พยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กไม่ค่อยยอมให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาล ไม่ยอมทานยา ฉีดยา นอนหลับไม่สนิทและมักจะแอบร้องไห้ในเวลากลางคืน ระบุว่าอยากจะชอกลับบ้าน วันไหนบิดา มารดา มาเยี่ยมเด็กจะดีใจมาก เด็กมีความวิตกกังวลว่า ถ้าต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาลนานๆ น้องสาวจะเลื้อยขึ้นมาเรียนทันกัน หลังการทดลอง เด็กยังคงไม่ให้ความร่วมมือเหมือนเดิม บางครั้งไม่ตอบคำถามแพทย์เลย นอนหลับไม่สนิท เด็กยังคงมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องความเจ็บป่วยและการเรียนมาก

๓.๒ การสัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็ก

ก่อนการทดลอง เด็กมีความวิตกกังวลว่า ความเจ็บป่วยของตนเองเป็นภาระของครอบครัว เพราะเคยนอนโรงพยาบาล ๒ ครั้ง แต่ละครั้งต้องนอนพักเป็นเวลานาน และเกรงว่าจะทำให้ขาดเรียน แล้วน้องสาวจะขึ้นมาเรียนทัน เด็กเองตั้งใจว่า จะเรียนแค่ ป. ๗ แล้วลาออกมาเพื่อให้น้องสาวได้เรียนสูงๆ หลังการทดลอง เด็กยังคงมีความวิตกกังวลว่า บิดา มารดา จะสิ้นเปลืองเพราะความเจ็บป่วยของตน ระบุว่าให้บิดา พากลับบ้าน เพราะเด็กเชื่อว่า ตนเองไม่มีทางหายจากโรคนี้อีก

๓.๓ การสัมภาษณ์ตัวเด็กเอง

ก่อนการทดลอง เด็กให้สัมภาษณ์ว่า เบื่อโรงพยาบาล เพราะเคยนอนพักในโรงพยาบาลครั้งก่อนๆ ก็ไม่หาย เกรงว่าจะทำให้บิดามารดาสิ้นเปลืองเงินทอง และเกรงว่าจะขาดเรียน ทำให้สอบเลื่อนชั้นไม่ได้ และน้องสาวจะขึ้นมาเรียนทันกัน หลังการทดลอง เด็กยังคงมีความห่วงเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตนเอง และไม่คิดว่าตนเองจะหายป่วย เด็กไม่ยอมทานยา ฉีดยา เพราะคิดว่าไม่มีประโยชน์ ถึงอย่างไรตนเองก็คงไม่หายป่วยแน่ และยังยืนยันที่จะให้บิดา มารดาพากลับบ้านให้ได้

๒. กรณีเด็กชายเอกประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

เด็กชายเอก เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๑๖ อายุ ๑๐ ปี บิดา มารดามีลูกชาย ๒ คน เด็กชายเอกเป็นบุตรคนโต น้องชายอายุ ๘ ปี สุขภาพแข็งแรงดี บิดาอาชีพรับราชการ เป็นพนักงานไปรษณีย์ มารดาอาชีพค้าขาย ครอบครัวฐานะปานกลาง เด็กชายเอกเรียนอยู่ชั้น ป. ๕ เรียนที่โรงเรียนราษฎร์ไกลบ้าน บ้านอยู่ถนนตากสิน ตำบล บุคคโล อำเภอ ขนบุรี-กทม. การเรียนอยู่ในชั้นปานกลาง สนใจการเรียนพอสมควร

ประวัติการเจ็บป่วย

เด็กชายเอกเป็นเด็กที่มีสุขภาพแข็งแรงมาโดยตลอด ไม่เคยเจ็บป่วยร้ายแรง ไม่เคยเป็นแผลพุพองตามแขนขา ไม่เคยขวมมากอน แต่มักจะเป็นไข้เจ็บคอบ่อยๆ แต่ไม่เคยไปหาหมอ มารดามักจะซื้อยาแก้ไอและยาลดไข้ตามร้านขายยามาให้กินเอง จนกระทั่งอาการ คอยทุเลาลง แต่มาประมาณ ๑ สัปดาห์ก่อนมาโรงพยาบาล เด็กชายเอกเกิดอาการไข้ เจ็บ คอ ไอเล็กน้อยมีเสมหะสีขาว รู้สึกเบื่ออาหาร และมีอาการขวมเล็กน้อยบนใบหน้า และแขน ขา มีสสาวะออกน้อย แต่มีสสาวะออกบ่อย เริ่มเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลตั้งแต่วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๖ ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่เด็กชายเอกป่วยมากจนต้องนอนพักรักษาตัวใน โรงพยาบาล

ลักษณะทั่วไป และปัญหาของเด็ก

เด็กชายเอกเป็นเด็กผิวขาว รูปร่างสันทัก ปกติเป็นเด็กช่างพูดและร่าเริง ตั้งแต่ป่วยและต้องเข้าพักรักษาในโรงพยาบาล กลายเป็นเด็กเงิบขมขมไม่ค่อยยอมพูดกับใคร หรือพูดก็พูดน้อยมาก แม่แค่กับบิดามารดา มารดาอยู่เฝ้าเด็กที่โรงพยาบาลทุกวัน เด็กมักจะนอนอยู่บนเตียง ไม่ค่อยพูดคุยหรือแม่แค่เล่นกับเด็กป่วยเตียงข้างเคียง เด็กกังวลเกี่ยวกับ ความเจ็บป่วยครั้งนี้มาก เพราะเป็นครั้งแรกที่ต้องนอนโรงพยาบาล และต้องนอนพักรักษาตัว เป็นเวลานาน โดยที่หมอและพยาบาลก็บอกไม่ได้ว่าจะให้ออกจากโรงพยาบาลได้เมื่อไร

รายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ข้อมูลจากคะแนนการทำมาตรวัดความวิตกกังวล

ผู้วิจัยให้เด็กทำมาตรวัดความวิตกกังวลครั้งแรกเป็นคะแนนก่อนการทดลอง โดยดำเนินการเช่นเดียวกับเด็กคนอื่นๆ เด็กได้คะแนนความวิตกกังวลก่อนการทดลอง ๓๖ คะแนน และได้คะแนนความวิตกกังวลหลังการทดลอง ๓๐ คะแนน

๒. ข้อมูลจากการบันทึกของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๑ บันทึกของแพทย์และพยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กชายเอกเป็นเด็กเงี้ยวขริ้ม ไม่ค่อยตอบคำถามแพทย์ แต่ยินยอมทำตามคำสั่งทุกอย่าง เวลาตรวจร่างกายเด็กมักจะมีอาการเกร็งตัว เหงื่อออกมาก และหัวใจเต้นเร็ว ทานง่ายแต่ไม่ยอมฉีดยา เก็บปัสสาวะและจำกัคน้ำคั้นตามคำสั่ง เวลาอยู่คนเดียวมักจะนอนแฉะ บนเตียง ลักษณะครุ่นคิด คือขมวดคอตลอดเวลา กลางคืนนอนหลับไม่สนิทเป็นบางครั้ง นอนพลิกไปมากกระสับกระส่ายตลอดคืน แต่บางครั้งก็นอนหลับสบาย ไม่ยอมทานอาหารของโรงพยาบาล บ่นว่าไม่อร่อย มักจะทานอาหารที่มารคาจืดจางมาให้ เพราะรสชาติถูกปากกว่า ไม่ให้ความร่วมมือในการลดอาหารเค็ม

ระหว่างการทดลอง ยังคงไม่ให้ความร่วมมือในการลดอาหารเค็ม ไม่ยอมฉีดยา และนอนละเมอบางคืน

หลังการทดลอง นอนหลับสนิทขึ้น นอนละเมอบานๆครั้ง อย่างอื่นยังคงเหมือนเดิม ร้องไห้เสียงดังและบ๊ักบ้องเวลาถูกฉีดยามากขึ้น บางครั้งไม่ยอมเก็บปัสสาวะและจำกัคน้ำคั้นตามคำสั่งแพทย์ เหงื่อออกมากหัวใจเต้นเร็ว เวลาแพทย์ตรวจร่างกาย

๒.๒ บันทึกของผู้วิจัยเอง

สัปดาห์ที่ ๑ ในการพบเด็กครั้งแรก วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

เด็กชายเอกเป็นเด็กผิวขาว รูปร่างสันทัก ท่าทางเฉยเมย ไม่สนใจต่อผู้อื่น เมื่อผู้วิจัยนำหนังสือไปให้เด็กเลือกอ่าน เด็กพลิกๆดูทุกเล่ม แล้วเลือกอ่านหนังสือเรื่อง "สโนไวท์กับคนแคระทั้งเจ็ด" ของ บริษัท สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช เป็นหนังสือนิทานประกอบภาพ

เด็กชายเอกอ่านหนังสือด้วยความสนใจพอสมควร ประมาณ ๓๐ นาทีจึงนำหนังสือมาคืนให้ผู้วิจัย ผู้วิจัยทำการเงื่อนไขเหมือนเด็กคนอื่นๆ คือให้เด็กเลือกสิ่งที่เด็กต้องการ เพื่อเป็นรางวัลที่จะให้ตอบแทนในการตอบคำถามครั้งต่อไป เด็กเลือกหุ่นยนต์เป็นยาง ผู้วิจัยตอบตกลง และนัดหมายการพบกันครั้งต่อไป

ในการพบกันครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๖
 ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่องเดิมมาให้เด็กอ่านอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้เด็กตอบคำถาม ๕ ข้อ
 คำถามข้อที่ ๑ ทำหมพระราชนิซึ่งเป็นแม่เลี้ยงจึงนำสโนไวท์ไปปล่อยในป่า
 คำตอบ เพราะไม่พอใจที่สโนไวท์สวยกว่าพระราชนิ
 คำถามข้อที่ ๒ สโนไวท์อาศัยกับใครในป่า
 คำตอบ อาศัยอยู่กับคนแคระเจ็ดคน ช่วยทำงานในเข้าน
 คำถามข้อที่ ๓ ทำไมพระราชนิจึงทราบว่าสโนไวท์ยังไม่ตายและอยู่ในป่า
 คำตอบ เพราะกระจกวิเศษบอกพระราชนิ
 คำถามข้อที่ ๔ ทำไมสโนไวท์จึงสลบไป
 คำตอบ เพราะทานแอปเปิลผสมยาพิษของพระราชนิที่ปลอมเป็นคนนำไปให้
 คำถามข้อที่ ๕ ทำไมสโนไวท์จึงฟื้นขึ้นมาใหม่
 คำตอบ เพราะเจ้าชายจูมพิทสโนไวท์ ทำให้แอปเปิลหล่นออกมา

หลังจากเสร็จสิ้นการตอบคำถามแล้ว ผู้วิจัยมอบหุ่นยนต์ยางให้ตามที่เด็กต้องการ และนัดแนะการพบกันในสัปดาห์ต่อไป

สัปดาห์ที่ ๒ ในการพบกันครั้งแรก วันอังคารที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือมาให้เด็กเลือกอ่าน เด็กมีที่ท่ากระตือรือร้นขึ้นบ้างและเลือกอ่านหนังสือเรื่อง "นกสีน้ำเงิน" ของบริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด

หลังจากเด็กอ่านจบแล้ว ผู้วิจัยให้เด็กเลือกสิ่งที่ต้องการในคราวต่อไป เด็กบอกว่า ต้องการเครื่องบินลำเล็กๆ ที่มีปีกสีน้ำเงิน และมีล้อแล่นได้ ผู้วิจัยตอบว่า จะพยายามหามาให้ในสัปดาห์หน้า

ในการพบกันครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่องเดิมมาให้เด็กอ่านอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้เด็กตอบคำถาม ๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ ทิลทิลและไมทิลต้องการนำสีน้ำเงินไปทำไม

คำตอบ เพื่อเอาไปเป็นของขวัญวันคริสต์มาสให้เพื่อนที่เป็นเด็กพิการ

คำถามข้อที่ ๒ เพื่อนร่วมทางในการเดินทางครั้งนี้มีใครบ้าง

คำตอบ มีสุนัข แมว ชนมปัง และแสงไฟ

คำถามข้อที่ ๓ เขาผ่านอาณาจักรอะไรบ้าง

คำตอบ อาณาจักรแห่งความฝัน แห่งอนาคต แห่งความจำ และอาณาจักรแห่งความมืด

คำถามข้อที่ ๔ เด็กทั้งสองพบนกสีน้ำเงินหรือไม่ และนำมาได้หรือไม่

คำตอบ พบ แต่นำมาไม่ได้เพราะนกหายตัวไปเสียก่อน

คำถามข้อที่ ๕ เขานำนกสีน้ำเงินไปให้ลูซี่ได้หรือไม่ และลูซี่เป็นอย่างไร

คำตอบ เขานำนกสีน้ำเงินของเขาไปให้แกเพื่อน ทำให้เพื่อนเดินได้ และมี

ความสุข

หลังจากเด็กตอบคำถามทั้ง ๕ ข้อแล้ว ผู้วิจัยมอบเครื่องบินปีกสีน้ำเงินสลับขาวให้เด็กตามที่ตกลงไว้

สัปดาห์ที่ ๓ ในการพบกันครั้งแรก วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือมาให้เด็กเลือกอ่าน เด็กกระตือรือร้นมาก และพิจารณาแต่ละเล่มนานขึ้น แล้วจึงเลือกอ่านเรื่อง " หมาป่าและลูกแพะเจ็ดตัว " ของบริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด

หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้เด็กเลือกสิ่งที่เด็กต้องการเหมือนทุกครั้ง คราวนี้เด็กบอกว่า ต้องการหนังสือการ์ตูน ผู้วิจัยตอบตกลง

ในการพบกันครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเรื่องเดิมอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้เด็กตอบคำถาม ๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ ครั้งแรกลูกแพะยอมเปิดประตูให้หมาป่าหรือไม่ เพราะอะไร
คำตอบ ไม่ยอม เพราะเสียงและมือไม่เหมือนแม่แพะ

คำถามข้อที่ ๒ หมาป่าหลอกลูกแพะอย่างไร ลูกแพะจึงยอมเปิดประตูให้
คำตอบ แกล้งทำเสียงหวาน และเอาแป้งทามือให้มีสีขาว

คำถามข้อที่ ๓ ทำไมลูกแพะตัวสุดท้ายจึงไม่ถูกหมาป่ากิน
คำตอบ เพราะแอบหนีไปซ่อนอยู่ในนาฬิกาเรือนใหญ่

คำถามข้อที่ ๔ แม่แพะช่วยลูกแพะอย่างไร
คำตอบ โดยพาทองหมาป่าแล้วเอาก้อนหินใส่แทน

คำถามข้อที่ ๕ ท่านคิดอย่างไรเกี่ยวกับนิทานเรื่องนี้
คำตอบ เราไม่ควรเชื่อใครง่าย ๆ

หลังจากเด็กตอบคำถามทั้ง ๕ ข้อแล้ว ผู้วิจัยมอบหนังสือนิทานให้เด็ก ๓ เล่ม คือเรื่อง สโนไวท์ นกสีน้ำเงิน และหมาป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว ซึ่งเป็นหนังสือที่เด็กอ่านในระหว่างการทดลองทั้ง ๓ สัปดาห์ เด็กพอใจมากที่ได้รับหนังสือทั้ง ๓ เล่ม

๓. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๓.๑ การสัมภาษณ์พยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กไม่ค่อยยอมให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาล บางครั้งแกล้งนอนหลับตาเฉยๆ เวลาแพทย์มาตรวจ กลางคืนมักจะนอนกระสับกระส่ายและบัสสาวะบ่อยกว่าปกติ ไม่ยอมรับประทานอาหารลดเกลือ หลังการทดลอง เด็กยังคงมีความวิตกกังวลต่อการพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเช่นเดิม บางคืนนอนละเมอและฝันร้าย ไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาล

๓.๒ การสัมภาษณ์บุคลากรเด็ก

ก่อนการทดลอง ปกติเด็กเป็นคนร่าเริง สนุกสนาน มีเพื่อนมาก แต่ตั้งแต่เด็กป่วยจนต้องนอนพักในโรงพยาบาล เด็กกลายเป็นเด็กเงี้ยวขริ่ม ไม่ค่อยพูดคุย แม่แต่กับบิดามารดา เด็กเคยเป็นเด็กแข็งแรง เป็นนักกีฬาของโรงเรียน การ

เรียนดีพอสมควร ซึ่งการต้องพักในโรงพยาบาลนานๆ ทำให้เด็กกังวลมาก หลังการทดลอง เด็กมีความกังวลมากขึ้น ไม่ยอมพูดคุย ไม่ยอมทานอาหาร เด็กบอกว่าไม่อยากให้เพื่อนมาเยี่ยม เพราะทำให้ตนเองรู้สึกว่ามีคู่แข่งเท่าเพื่อนๆ เด็กกังวลว่าเมื่อหายแล้ว จะสามารถกลับไปเป็นนักวิ่ง เหมือนเดิมได้หรือไม่

๓.๓ การสัมภาษณ์ตัวเด็กเอง

ก่อนการทดลอง เด็กให้สัมภาษณ์ว่า เมื่อโรงพยาบาล ต้องการกลับบ้านเร็วๆ และหลังจากหายแล้ว อยากกลับไปเป็นนักวิ่งเหมือนเดิม หลังการทดลอง เด็กให้สัมภาษณ์ว่า ไม่ต้องการให้เพื่อนมาเยี่ยม เพราะเกรงว่า เพื่อนจะคิดว่า เขาเป็นคนอ่อนแอ ไม่แข็งแรง เด็กมีความห่อหุ้มต่อการพักรักษาตัวในโรงพยาบาลมาก และไม่มีหวังว่า ตนเองจะหายป่วย

๓. กรณีเด็กหญิงก้อย

ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

เด็กหญิงก้อย เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๔ อายุ ๑๒ ปี บิดาเป็นหัวหน้าคนงานในบริษัทเอกชน มารดาอาชีพค้าขาย บ้านอยู่จังหวัดสมุทรปราการ ฐานะทางบ้านค่อนข้างดี เป็นลูกคนเดียวของ พ่อ แม่ เรียนหนังสืออยู่ชั้น ป. ๖ ในโรงเรียนราษฎร์แห่งหนึ่ง ที่จังหวัดสมุทรปราการ ผลการเรียนค่อนข้างดี สนใจการเรียนดี

ประวัติการเจ็บป่วย

เมื่ออายุได้ ๑๐ ปี เคยป่วยด้วยโรคไตอักเสบเฉียบพลันครั้งหนึ่ง จนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลที่จังหวัดสมุทรปราการ พักอยู่ในโรงพยาบาล ๒ สัปดาห์ หลังจากนั้นเด็กแข็งแรงมาตลอด และไม่ปรากฏอาการของโรคไตอีกเลย จนกระทั่งเมื่อประมาณปลายปี ๒๕๒๕ เด็กมีอาการบวมตามใบหน้า และแขนขา ไปหาหมอที่โพลีคลินิค หมอให้ยามารับประทานประมาณ ๑๐ วันก็หาย ต่อมาเมื่อประมาณต้นเดือนตุลาคม ๒๕๒๖ เด็กมีอาการบวมตามใบหน้า แขนขา บวมมากกว่าครั้งที่แล้ว บัสสาวะเป็นสีเข้ม และบัสสาวะออกน้อย อ่อนเพลียและมีไข้บางครั้ง แพทย์ที่สมุทรปราการ แนะนำให้เข้ารับการรักษาในกรุงเทพฯ เด็กเข้ารับการรักษาทั้งแต่วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๖

ลักษณะทั่วไปและปัญหาของเด็ก

เด็กหญิงก้อย เป็นเด็กเรียบร้อย รูปร่างโปร่งบาง พูดจาสุภาพ วานอน
 สอนง่าย เนื่องจากเป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดา บิดามารดาจึงรักมาก และค่อนข้าง
 ปกป้องเด็ก ทำให้เป็นเด็กอ่อนแอ ไม่ค่อยกล้าตัดสินใจอะไรด้วยตนเอง เมื่อครั้งที่เด็ก
 ป่วยด้วยโรคไตอักเสบเฉียบพลัน และนอนโรงพยาบาลครั้งแรกที่จังหวัดสมุทรปราการ
 เมื่อเด็กอายุได้ ๑๐ ปี เด็กเคยดูเห็นพนักงานโรงพยาบาลเช่นศพคนตายผ่านห้องคนไข้
 ที่เด็กนอนอยู่ ทำให้เด็กหวาดกลัวมาก และไม่กล้าเข้าโรงพยาบาลอีก เมื่อเด็กต้องนอน
 พักในโรงพยาบาลครั้งนี้เด็กจึงมีความวิตกกังวลมาก และเกรงว่าความเจ็บป่วยครั้งนี้จะ
 ทำให้ตนเองเสียชีวิตเหมือนที่เคยเห็นมา

รายละเอียดจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ข้อมูลจากการทำมาตราวัดความวิตกกังวล

ผู้วิจัยให้เด็กทำมาตราวัดความวิตกกังวลครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๔
 ตุลาคม ๒๕๒๖ พร้อมกับเด็กที่เข้ารับการทดลองคนอื่นๆ เด็กหญิงก้อยได้คะแนนความวิตก
 กังวลก่อนการทดลอง ๑๒ คะแนน หลังจากนั้น ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเช่นเดียวกับเด็ก
 กลุ่มทดลองที่ ๒ อีก ๒ คน เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ผู้วิจัยให้เด็กทำมาตราวัดความ
 วิตกกังวลอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ เด็กได้คะแนนความวิตกกังวล
 หลังการทดลอง ๒๗ คะแนน

๒. ข้อมูลจากการบันทึกของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๑ บันทึกของแพทย์และพยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กหญิงก้อย เป็นเด็กรูปร่างแบบบาง
 ท่าทางอ่อนแอ ไม่ค่อยยอมพูดคุยกับใคร ท่าทางซลาดกลัวและซื่ออายุ เวลาแพทย์ตรวจ
 ร่างกาย เด็กมักจะมีอาการเหงื่อออกมาก หน้าแดง และจะเกร็งตัวออกหมอนไว้แน่น
 เวลาแพทย์ตรวจและถามคำถาม เด็กตอบเสียงเบามาก มักจะคอยหลบตามองมารดา
 อยู่ตลอดเวลา เด็กไม่ยอมตอบคำถามบางครั้ง โดยจะนั่งเงิบเสียบ กับพยาบาล
 บางครั้งเด็กก็มักจะไม่กล้าสบตาหรือพูดคุย ท่าทางเป็นเด็กไม่ค่อยมั่นใจในตัวเอง และวิตก
 กังวลง่าย เพราะบางครั้ง เมื่อพยาบาลบอกว่า วันนี้คิมน้ำมาก แต่ทำไม่มีสสาวะออกน้อย

พอวันรุ่งขึ้นเด็กจะมีสสาวะบ่อย และถามพยาบาลเสียงค่อยๆ ว่า วันนี้มีสสาวะน้อยไหมคะ เด็กมีอาการสะอึกผวากอดหมอนแน่นหลายครั้งในแต่ละคืน และเด็กมักจะเล่าให้มารดาฟังเสมอว่า เด็กฝันร้าย ฝันเห็นผี ฝันเห็นคนหนุ่มสาว จะมาเอาชีวิตเด็ก จนมารดาวิตกว่า เทียงที่เด็กนอนจะเคยมีคนไข้เสียชีวิตมาก่อน ซึ่งความจริงเป็นเพียงฝันใหม่ หลังจากพยาบาลอธิบายความจริงไปแล้ว มารดาเด็กมีท่าทางสบายใจขึ้น แต่ตัวเด็กเองก็ยังคงเล่าให้มารดาฟังเสมอๆ ว่าฝันร้าย

ระหว่างการทดลอง เด็กยังคงไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจร่างกายของแพทย์และไม่ยอมตอบคำถามเหมือนเดิม ไม่ยอมทานยาบางครั้ง ทานอาหารของโรงพยาบาลบ้างมือ และมีอาการสะอึกผวาในเวลากลางคืนเหมือนเดิม บางคืนถึงกับร้องไห้ออกมาเสียงดัง

หลังการทดลอง เด็กไม่ยอมทานยาบ่อยครั้งขึ้น แต่ละครั้งต้องทวนลอมเป็นเวลานาน และมักจะถามเสมอว่า ยานี้แกอะไร ทานยาเยอะๆ แล้วไม่ตายหรือ เด็กไม่ยอมทานอาหารของโรงพยาบาลเลย และไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจและตอบคำถามของแพทย์มากขึ้น โดยบางครั้งเวลาเด็กมองเห็นแพทย์เดินเข้ามาในตึกผู้ป่วย เด็กจะเสียงเซ้าซ้อเป็นเวลานานๆ จนต้องไปตามออกมา มีสสาวะบ่อยครั้ง ตัวเกร็งและเหงื่อออกมาก เวลาแพทย์ตรวจร่างกาย มีท่าทางตื่นตระหนกเวลาแพทย์ซักถามมากๆ คุยเล่นกับพยาบาลบางคนก็เด็กคุ้นเคย แต่มักจะบ่นเสมอๆ ว่าอยากกลับบ้าน เมื่อไรจะหายจากโรคนี้นี้ หายแล้วจะเป็นอีกหรือไม่ แม้ว่าพยาบาลจะพยายามอธิบายถึงโรคที่เด็กเป็นอยู่นี้และบอกถึงความสำคัญของการทำตามคำสั่งแพทย์หลายครั้ง เด็กก็ยังไม่ให้ความร่วมมือในการลดอาหารเค็ม และจำกัดน้ำดื่มเหมือนเดิม

๒.๒ บันทึกของผู้วิจัยเอง

สัปดาห์ที่ ๑ พบกันครั้งแรก วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือไปให้เด็กเลือกอ่านตามกรรมวิธีดำเนินการวิจัยสำหรับเด็กกลุ่มทดลองที่ ๒ เด็กเลือกอ่านเรื่อง "พรสามประการ" ของบริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช เด็กหญิงก้อย อ่านหนังสือควยท่าทางสนใจ และสนุกสนาน เด็กอ่านจบแล้วจึงนำมาคืน

ผู้วิจัยให้เด็กเลือกของหนึ่งอย่างสำหรับครั้งต่อไป เด็กเลือกผ้าพันคอสีชมพู ผู้วิจัยสัญญาว่าจะนำมาให้เด็กในครั้งต่อไป

ในการพบกันครั้งที่ ๒ วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่องเดิมมาให้เด็กอ่านอีกครั้งหนึ่ง เด็กอ่านแล้วนำมาคืนผู้วิจัย แล้วตอบคำถาม ๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ สามีและภรรยาคุณได้รับพรสามประการจากใคร

คำตอบ จากนางฟ้า

คำถามข้อที่ ๒ พรข้อที่หนึ่งที่เขาขอคืออะไร

คำตอบ ภรรยาขอใส่กรอกหนึ่งถุงใหญ่

คำถามข้อที่ ๓ พรข้อที่สองและข้อที่สามคืออะไร

คำตอบ ข้อที่สอง สามีขอให้ใส่กรอกไปติดที่ปลายจมูกภรรยา

คำตอบ ข้อที่สาม ภรรยาขอให้ใส่กรอกหลุดออกจากจมูกของตน

คำถามข้อที่ ๔ สามีภรรยาคุณไม่ได้สิ่งที่คุณควรจะได้เพราะอะไร

คำตอบ เพราะความโลภมาก

คำถามข้อที่ ๕ ถ้าท่านสามารถขอพรจากนางฟ้าได้ ท่านจะขออะไร

คำตอบ ขอให้หายจากป่วยเร็วๆ และมีความสุขมากๆ

หลังจากนี้ตอบคำถามแล้ว ผู้วิจัยมอบผ้าพันคอสีชมพูให้แก่เด็ก ตามต้องการ พร้อมกับนัดหมายการพบกันครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ ๒ การพบกันครั้งแรก วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือมาให้เด็กเลือกอ่านเช่นเดียวกับเด็กคนอื่นๆ เด็กเลือกอ่านหนังสือเรื่อง "สุริยัน - จันทรา" ของบริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด หลังจากนี้เด็กหญิงก้อยอ่านหนังสือจบแล้ว ก็นำหนังสือมาคืนผู้วิจัย พร้อมกับเล่าเรื่องให้ผู้วิจัยฟัง จากนั้นผู้วิจัยจึงนัดแนะการพบกันครั้งต่อไป เด็กบอกว่าต้องการตุ๊กตารูปนางฟ้าใส่เสื้อสีขาว ผู้วิจัยตอบตกลงที่จะนำมาให้ในครั้งต่อไป

การพบกันครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยให้เด็กอ่านหนังสือเรื่องเดิมอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้เด็กตอบคำถาม ๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ เกมพระอาทิตย์และพระจันทร์คืออะไร

คำตอบ พระอาทิตย์และพระจันทร์ เป็นนางฟ้าอยู่บนสวรรค์

คำถามข้อที่ ๒ ทำไมดาวทุกดวงจึงส่องแสงระยิบระยับในตอนกลางคืน

คำตอบ เพราะพระจันทร์ส่องแสงไปที่ดาวทุกดวง ทำให้มีประกาย

คำถามข้อที่ ๓ พระอาทิตย์และพระจันทร์ชอบอะไรบนโลกมนุษย์

คำตอบ ชอบมนุษย์ทุกคน โดยเฉพาะเด็กๆ

คำถามข้อที่ ๔ ใครทำให้พระอาทิตย์และพระจันทร์โกรธ จนต้องไปโคจร
ทางไกลไกล

คำตอบ ชายชั่วร้ายทำลายเมฆบนสวรรค์ และขโมยเข็มขัดสายรุ้งของพระจันทร์

คำถามข้อที่ ๕ ท่านอยากพบพระอาทิตย์และพระจันทร์หรือไม่

คำตอบ อยากพบแต่พระจันทร์ เพราะพระอาทิตย์ร้อน

หลังจากเด็กตอบคำถามแล้ว ผู้วิจัยมอบตุ๊กตาเป็นรูปนางฟ้าสวมชุดสีขาว ให้
แก่เด็กตามต้องการ พร้อมนี้คหมายการพบกันครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ ๓ ในการพบกันครั้งแรก วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือมาให้เด็กเลือกอ่านเหมือน ๒ สัปดาห์ที่แล้ว คราวนี้เด็กสนใจ
และเลือกอ่านหนังสือเรื่อง "ขอกขโมย" ของบริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด
หลังจากเด็กอ่านจบแล้ว เด็กนำหนังสือมาคืน พร้อมกับเล่าเรื่องราวให้ผู้วิจัยฟัง ผู้วิจัย
นี้คแนะนำการพบกันครั้งต่อไป คราวนี้เด็กต้องการสมุดวาดเขียนและดินสอสี ผู้วิจัยสัญญาว่า
จะนำมาให้ในคราวต่อไป

การพบกันครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ผู้วิจัยนำหนังสือเล่มเดิมมาให้เด็กอ่านอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นให้เด็กตอบคำถาม

๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑ ทำไมชโมยจึงคิดจะชโมยของที่บ้านท่านเศรษฐี
คำตอบ เพราะเศรษฐีไปคุยโม้อวดว่าชโมยไม่สามารถชโมยของของคนใด
และชโมยแอบไต่ยันท่านเศรษฐีทุก

คำถามข้อที่ ๒ ทำไมภรรยาของเศรษฐีจึงเชื่อคำพูดของชโมย
คำตอบ เพราะชโมยเอากลองยาสูบของเศรษฐีมาเป็นหลักฐาน

คำถามข้อที่ ๓ ชโมยไต่ของอะไรไปจากบ้านเศรษฐีบ้าง

คำตอบ เงินและคาบทองคำ

คำถามข้อที่ ๔ เมื่อเสียรูปชโมยแล้ว เศรษฐีสัญญาอยู่กับตัวเองว่าอย่างไร

คำตอบ เขาสัญญาว่าจะไม่หัวเราะเยาะในความทุกข์ของผู้คนอื่นอีก

คำถามข้อที่ ๕ ท่านคิดว่าเศรษฐีถูกชโมยของเพราะอะไร

คำตอบ เพราะชอบคุยโม้อวด

หลังจากเด็กตอบคำถามแล้ว ผู้วิจัยมอบสมุดควาคเขียนปกอ่อนและกินสอระบายสี
ให้เด็ก ตามที่เด็กต้องการ

๑. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๑.๑ การสัมภาษณ์พยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กแสดงอาการของความวิตกกังวลอยู่เสมอ
เช่น เวลาแพทย์ตรวจร่างกายเด็กจะมีอาการตัวเกร็ง เหงื่อออกมาก หัวใจเต้นเร็ว
นอกจากนี้ เด็กยังนอนไม่หลับและฝันร้ายเสมอๆ เวลาให้ทานยาเด็กวิตกว่า ยาจะเป็น
อันตรายต่อตนเอง และกังวลเกี่ยวกับจำนวนมิลลิสว่ารวาน้อยไปหรือไม่ หลังการทดลอง
เด็กยังคงไม่ให้ความร่วมมือเวลาแพทย์ตรวจ นอนไม่หลับ และฝันร้าย ไม่ค่อยพูดคุยกับ
ใคร ทานยายากเหมือนเดิม

๑.๒ การสัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็ก

ก่อนการทดลอง เด็กมีอาการซึมและพูดน้อยกว่าปกติ ไม่
ยอมทานอาหาร กลางคืนนอนหลับฝันร้ายอยู่เสมอ เมื่ออายุ ๑๐ ปี เด็กเคยนอนโรง-
พยาบาล และเห็นคนเข็นศพผ่านหน้าห้อง เด็กจึงตั้งใจและหวาดกลัวโรงพยาบาลมาก

เด็กมีความวิตกกังวล ความเจ็บป่วยของตนในครั้งนี้อาจร้ายแรงถึงชีวิต หลังการทดลอง เด็กยังคงนอนฝันร้าย แม้วาพยาบาล จะเปลี่ยนเตียงให้ใหม่ ไม่ค่อยยอมทานยา ก็กังวลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตนเองมาก และรบเร้ามารดาให้พาลกลับบ้านเสมอ

๓.๓ การสัมภาษณ์ตัวเด็กเอง

ก่อนการทดลอง เด็กมีความวิตกกังวลว่าจะไม่หายป่วย โรคที่เป็นอยู่อาจเป็นโรคร้ายแรงจนรักษาไม่ได้ เด็กหวาดกลัวการนอนโรงพยาบาลและฝันร้ายเสมอ หลังการทดลอง เด็กมีความหวั่นไหวต่อการนอนโรงพยาบาลมาก หมควังว่าตนเองจะหายป่วย เด็กคิดว่าตนเองอาจต้องนอนโรงพยาบาลตลอดไป ยังนอนหลับฝันร้าย บางครั้ง แต่บางครั้งก็ฝันถึงนางฟ้าตามหนังสือที่เด็กอ่าน เด็กยังรบเร้าที่จะชกกลับบ้าน เช่นเดิม

กลุ่มควบคุม มี ๒ คน

๑. กรณีเด็กชายใจ

ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

เด็กชายใจ เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๑๕ อายุ ๑๑ ปี บ้านอยู่ ตำบลนาเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ บิดา มารดา อาชีพทำนา เป็นบุตรคนที่ ๓ มีพี่น้องทั้งหมด ๔ คน ที่สาว ๒ คน และน้องชาย ๑ คน พี่น้องทุกคนมีสุขภาพแข็งแรง ฐานะทางบ้านค่อนข้างยากจน เด็กชายใจเรียนอยู่ชั้น ป. ๕ โรงเรียนเทศบาลใกล้บ้าน เด็กเรียนหนังสืออยู่ในเกณฑ์ดี แต่เนื่องจากฐานะทางบ้านยากจนมาก บิดา มารดาจึงอาจต้องให้เด็กลาออกจากโรงเรียนเมื่อจบชั้น ป. ๕ แล้ว เพราะที่สาวทั้ง ๒ คนก็เรียนแค่ชั้น ป. ๔ เท่านั้น

ประวัติการเจ็บป่วย

เด็กชายใจเป็นเด็กแข็งแรงมาตลอด จนกระทั่งเมื่อประมาณต้นปีที่แล้ว เด็กมักจะมีอาการเป็นไข้ ไอ และเจ็บคอบ่อยครั้ง มารดาพาไปหาหมกที่สถานีอนามัยไคยามาทานอาการก็ทุเลาเป็นครั้งคราว และเมื่อประมาณต้นปีนี้ เด็กเริ่มมีอาการบวมตามใบหน้า และ

แซนซา บัสสาวะปกติ มารดาพาไปสถานอนามัย แพทย์บอกว่า ป่วยเป็นโรคไตอักเสบ
เจ็บพหลัง ไทยามารับประทาน และให้พักผ่อนที่บ้านเป็นเวลา ๑๐ วัน หลังจากนั้นเด็กมี
อาการดีขึ้น แต่เมื่อประมาณต้นเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา เด็กเริ่มมีอาการขวม ที่แขนขา
ทั้ง ๒ ข้าง และท้องโต แต่ที่หน้าไม่ขวม บัสสาวะไหลน้อย ไม่มีอาการปวดแสบเวลาป
บัสสาวะ ไปหาหมอที่สถานอนามัยอีก ๒ - ๓ ครั้ง หมอแนะนำให้นำมารับการรักษาใน
โรงพยาบาลศิริราช เพราะเด็กมีอาการขวมมากขึ้น ไม่ขยุขวม เด็กชายใจเข้ารับการ
รักษาในโรงพยาบาลตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๖

ลักษณะทั่วไปและปัญหาของเด็ก

เด็กชายใจเป็นเด็กรูปร่างสันทัด ผิวคล้ำ ท่าทางแข็งแรง มักจะเล่น
กับเด็กอีก ๒ คน ซึ่งอยู่เตียงใกล้ๆ กัน ไม่ชอบไปไหนคนเดียว มักจะไปไหนกับเพื่อน
เตียงข้างเคียง ไม่ชอบสนทนากับคนแปลกหน้า จะพูดคุยเล่นเฉพาะกับเพื่อนหรือคนที่คุ้น
เคย จะเจยหันทีเมื่อพบคนแปลกหน้า เนื่องจากบิดามารดาเป็นคนยากจน จึงมาเยี่ยม
เด็กได้ไม่บ่อยนัก ตั้งแต่เด็กมานอนโรงพยาบาล บิดาเคยมาเยี่ยมครั้งเดียว เวลาเด็ก
เห็นพ่อแม่ของคนอื่นมาเยี่ยม เด็กมักจะเลียงไปนั่งริมระเบียบของคนเดียวเงิบๆ
บิดาเด็กเคยบอกว่า อาจจะตองให้เด็กลาออกจากโรงเรียนเพื่อมาช่วยงานบ้าน ตัวเด็ก
เองอยากจะเรียนต่อจนจบ ป.๖ เป็นอย่างน้อย เด็กจึงวิตกว่าถ้าตองนอนโรงพยาบาล
เช่นนี้ เด็กอาจจะสอบตก หรือเรียนไม่ได้ ทำให้เด็กตองออกจากโรงเรียนจริงๆ

รายละเอียดจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ข้อมูลจากคะแนนการทำมาตรวัดความวิตกกังวล

ผู้วิจัยให้เด็กชายใจทำมาตรวัดความวิตกกังวลครั้งแรก ในวันที่ ๒๔
ตุลาคม ๒๕๒๖ พร้อมกับเด็กคนอื่น เด็กใจคะแนนความวิตกกังวลก่อนการทดสอบ ๓๖
คะแนน หลังจากนั้น ผู้วิจัยไม่ได้ทำการทดสอบใดๆ กับเด็ก คงปล่อยให้เด็กทำกิจกรรม
ต่างๆ ในโรงพยาบาลไปตามปกติ แต่ผู้วิจัยคอยสังเกตการเปลี่ยนแปลงของเด็กตลอดการ
ทดสอบ หลังจากเสร็จสิ้นการทดสอบกับเด็กกลุ่มทดสอบที่ ๑ และกลุ่มทดสอบที่ ๒ แล้ว ผู้วิจัย
ให้เด็กทำมาตรวัดฉบับเดิมอีกครั้งหนึ่งพร้อมกับเด็กคนอื่นๆ ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖
เด็กชายใจได้คะแนนความวิตกกังวลหลังการทดสอบ ๓๕ คะแนน

๒. ข้อมูลจากการบันทึกของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๑ ข้อมูลจากการบันทึกของแพทย์และพยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กชายโจเป็นเด็กเรียบร้อย ค่อนข้างเงิบขมขริม ชอบเล่นกับเด็กเที่ยงข้างเคียงอีกคนหนึ่ง ไปไหนมักจะไปด้วยกัน เพราะเด็กทั้ง ๓ คนอยู่ต่างจังหวัดเหมือนกัน มีญาติมาเยี่ยมไม่บ่อยนัก จึงชอบเล่นด้วยกัน เด็กชายโจเป็นเด็กเรียบร้อย พุคจาสุภาพ แต่ไม่ค่อยชอบคุยกับคนแปลกหน้า เวลาที่มีพยาบาลใหม่ หรือนักศึกษาแพทย์มาคุยเด็กจะไม่ยอมตอบคำถามเลย ส่วนกับแพทย์เจ้าของไข้ซึ่งมาเยี่ยมเด็กเป็นประจำ เด็กก็ตอบคำถามตามปกติ แต่มักจะปฏิเสธอาการเจ็บป่วยคล้ายกับว่าไม่ต้องการให้แพทย์วินิจฉัยว่า ยังป่วยอยู่ เด็กมักจะบอกเสมอว่า "ผมแข็งแรงดี ผมหายแล้ว ผมขอกลับบ้านไปเรียนหนังสือครับ" เด็กจะมีท่าทางตื่นเต้นกระวนกระวายมากกว่าปกติ เมื่อแพทย์ตรวจวินิจฉัยบางอย่าง เช่น เจาะเลือดหรือเก็บปัสสาวะไปตรวจ เด็กมักจะถามเสมอว่า "ผลเลือดกับปัสสาวะของผมปกติใช่ไหมครับ" และตลอดวันนั้นเด็กจะปัสสาวะบ่อยครั้ง ทานอาหารน้อยกว่าปกติ เบื่ออาหารและเงิบขมขริมลงกว่าปกติ เด็กให้ความร่วมมือในการตรวจรักษาของแพทย์ดี แต่มักจะตอบคำถามไม่ตรงกับความจริง บางครั้งไม่ยอมบอกอาการที่แท้จริง มักจะบ่ายเบี่ยง และปฏิเสธความเจ็บป่วยของตัวเอง กลางคืนเด็กมักจะนอนละเมอจับใจความไม่ได้ บางคืนมีเหงื่อออกท่วมตัวทั้งๆ ที่อากาศเย็น บางคืนจะตื่นขึ้นกลางดึกและบอกว่านอนไม่หลับ ขอน้ำดื่มเพราะคอแห้ง เวียนศีรษะ และปวดเมื่อยตามร่างกาย แคंपอรุงเข้าแพทย์ตามอาการ เด็กจะปฏิเสธและบอกว่า หายดีแล้ว อยากกลับบ้านและเด็กจะให้ความร่วมมือทำตามคำสั่งทุกอย่างที่แพทย์สั่ง

ระหว่างการทดลอง เด็กยังคงให้ความร่วมมือทำตามคำสั่งแพทย์ตามปกติ แต่บางครั้งจะแกล้งละเลยเรื่องการเก็บปัสสาวะ อีกเดือนไม่รับประทานยา บางครั้ง ยังคงปฏิเสธอาการเจ็บป่วยทุกอย่าง และยืนยันว่า ตนเองหายดีแล้ว ไม่ยอมตอบคำถามแพทย์บางครั้ง ตอนกลางคืนมักจะตื่นขึ้นกลางดึกทุกคืน และบ่นว่าเวียนศีรษะ คลื่นไส้แต่ไม่มีอาเจียน พยาบาลเวรคึกตามแพทย์เวรมาคุย ก็ไม่ปรากฏอาการผิดปกติใน ร่างกายแต่อย่างใด พอรุงเข้าอาการเหล่านั้นจะหายไป และเด็กจะแสดงให้แพทย์เจ้าของไข้เห็นว่า หายดีแล้ว สบายดีแล้ว และขอกลับบ้าน

หลังการทดลอง เด็กชายใจมักจะปฏิเสธไม่ยอมรับประทาน ยามบ่อยครั้งขึ้น โดยอ้างว่า หายตีแล้ว ไม่จำเป็นต้องทานยา หรือบางครั้งก็อ้างว่า เวียนศีรษะอยากอาเจียน ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการตรวจรักษา เช่นปกติ มีอาการกระวนกระวายมากขึ้นเมื่อแพทย์นำปัสสาวะไปตรวจ บางครั้งไม่ยอมปัสสาวะเพื่อส่งตรวจ พยายามท่องอธิบายเกลี้ยกล่อมเป็นเวลานาน จึงยอมปฏิบัติตาม มีเพื่อนเด็กป่วยด้วยกันมากขึ้น และเนื่องจากเพื่อนคนที่เด็กสนิทมากไปไหนมาไหนด้วยกันเสมอ ได้รับอนุญาตให้กลับบ้านได้แล้ว เด็กยังมีอาการเจ็บข้อมแมจะมีเพื่อนมากขึ้น แต่ก็ไม่สนิทกับคนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษ มักจะถามพยาบาลเสมอๆ ว่า เมื่อไรจะกลับบ้าน เพราะกลัวจะไม่ทันไปสอบ ทำให้ต้องเรียนซ้ำชั้น หรือไม่ก็ท่องออกจากโรงเรียน

๒.๒ บันทึกของผู้วิจัยเอง

ก่อนการทดลอง เด็กชายใจเป็นเด็กรูปร่างสันตึก แขนขา และใบหน้าขมเล็กน้อย ลักษณะเป็นเด็กช่างคิด ค่อนข้างเจ็บข้อม พูดยาสุภาพ แต่ไม่ค่อยยอมพูดคุยกับคนแปลกหน้า มีเพื่อนสนิทไปไหนมาไหนด้วยกันคนหนึ่งเป็นเด็กเคียงข้างๆ (ซึ่งไม่เคยเข้ารับการทดลองในการวิจัยครั้งนี้) ไปทานข้างด้วยกัน และมักจะเก็บขนมไว้ให้กัน ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่อยู่ในเวลาที่พนักงานโรงพยาบาลมาแจกขนม เมื่อถึงเวลาเยี่ยม คนไข้เคียงอื่นๆ จะมีญาติหรือพ่อแม่มาเยี่ยม ส่วนเด็กชายใจไม่มีใครมาเยี่ยมเลย เด็กมักจะเลี้ยงไปเล่นคนเดียวเจิบๆ ในเวลาที่เด็กอื่นมีญาติมาเยี่ยม หรือไม่ก็เล่นกันสองคนกับเพื่อนสนิท (ซึ่งไม่ค่อยมีญาติมาเยี่ยมเช่นกัน) เวลานั้นคนเดียว เด็กมักจะมีท่าทางเหม่อลอย ชอบนั่งเอามือท้าวคาง คล้ายกับครุ่นคิดอะไรบางอย่าง บางครั้งเด็กจะนั่งอ่านหนังสือเรียนเจิบๆ แต่อ่านไปก็เพียงครู่หนึ่ง เด็กก็จะนั่งเหม่อลอยอีก กับเพื่อนคนอื่นๆ ที่เด็กไม่ค่อยสนิทสนม เด็กจะไม่ค่อยพูดคุยด้วยมากนัก

ระหว่างการทดลอง เมื่อผู้วิจัยนำหนังสือไปให้เด็กกลุ่มทดลอง ทั้ง ๒ กลุ่มอ่าน บางครั้งเด็กจะเข้าไปซักถามเพื่อนว่า หนังสืออะไร แต่เด็กไม่สนใจมากนัก อาจเป็นเพราะไม่ใช่เพื่อนที่เด็กสนิทด้วย ถามแล้วเด็กก็จะเลี้ยงไปอ่านหนังสือการ์ตูนเล่มอื่นๆ ที่มุมอ่านหนังสือในตึกผู้ช่วย หรือไม่ก็ไปเล่นกับเพื่อนสนิท หลังจากผู้วิจัยสัมภาษณ์เด็กก่อนการทดลอง (ในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๖) เด็กไม่เคยเข้ามาคุยกับผู้วิจัยเลย

หลังการทดลอง เด็กชายโจยังคงมีพฤติกรรมต่างๆ เหมือนเดิม ชอบนั่งเหม่อลอยคนเดียว โดยเฉพาะหลังจากที่เพื่อนสนิทกลับบ้านไปแล้ว เด็กยิ่งเงยบขีรมลง แม้จะคุยเล่นกับเพื่อนคนอื่นๆ บ้าง ก็คุยเพียงเล็กน้อย ชอบไปไหนคนเดียว เมื่อสองวันก่อนบิดาเด็กมาเยี่ยม เด็กดูมีความสุขมาก พูดคุยกับบิดาตลอดเวลา และรับประทานขนมที่บิดานำมาฝาก บิดาเด็กอยู่กับเด็กตลอดทั้งวัน วันรุ่งขึ้นหลังจากที่บิดากลับไปแล้ว เด็กมีท่าทางร่าเริงขึ้น พูดคุยกับเพื่อนคนอื่นๆ และพูดคุยกับพยาบาลมากขึ้น แต่ยังคงนั่งเหม่อลอยบางครั้ง

๓. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๓.๑ การสัมภาษณ์พยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กยอมทานยาและให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลดีพอสมควร แต่เด็กกังวลเรื่องความเจ็บป่วยของตัวเอง และอยากกลับบ้านมาก จิตแสดงออกในลักษณะที่ไม่ยอมตอบคำถามเกี่ยวกับความเจ็บป่วยตามความเป็นจริง เวลาแพทย์ตรวจ ส่วนในเวลากลางวัน เด็กนอนหลับไม่สนิท และมักจะเกิดอาการเจ็บป่วยทางร่างกายบางอย่าง เช่น เวียนศีรษะ คลื่นไส้ แต่แพทย์เวรตรวจไม่พบอาการผิดปกติทางร่างกาย หลังการทดลอง เด็กยังคงมีความวิตกกังวลเช่นเดิม ปฏิเสธไม่ยอมทานยา นอนหลับไม่สนิท และมีอาการเวียนศีรษะ คลื่นไส้ในเวลากลางวันเสมอ

๓.๒ การสัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็ก

บิดาเด็กให้สัมภาษณ์ว่า ปกติเด็กเป็นเด็กเรียนดี และอยากเรียนสูงๆ แต่พอป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล เด็กมีอาการซึมลง และค่อนข้างกังวลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตัวเองว่าจะเรียนไม่ทันเพื่อน เด็กอาจต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน เนื่องจากขาดแคลนทุนทรัพย์ เด็กอยากให้มีคามาารคามาเยี่ยมบ่อยๆ เด็กมีอาการใจลอย นั่งซึมบ่อยๆ ซึ่งปกติเด็กเป็นคนแข็งแรง ฉลาด และช่างพูดช่างคุย แต่พอเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล เด็กเริ่มซึมลง และพูดน้อย วิตกกังวลเกี่ยวกับสุขภาพ ความเจ็บป่วยของตัวเองมาก

๓.๓ การสัมภาษณ์ตัวเด็กเอง

ก่อนการทดลอง เด็กกังวลว่าตนเองจะไม่หายป่วยและไม่สามารถกลับไปเรียนหนังสือได้ เด็กเคยหวังว่าจะขอทุนเรียนจากทางโรงเรียน แต่เมื่อ

มาป่วยเช่นนี้ เด็กจึงท้อแท้ว้ากไม่มีโอกาสได้รับทุนดังกล่าว หลังการทดลองเด็กคิดว่าตนเองหายดีแล้ว แต่แพทย์ไม่ยอมให้กลับบ้าน เด็กจึงมีความท้อแท้ว้ากจะไม่สามารถกลับไปเรียนให้ทันเพื่อนได้ เด็กเข้าโรงพยาบาลมาก เพื่อที่จะทำตามคำสั่งแพทย์อีกต่อไป

๒. กรณีเด็กหญิงจอย

ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

เด็กหญิงจอย เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖ อายุ ๑๐ ปี เป็นบุตรคนที่ ๒ ในจำนวนพี่น้อง ๓ คน บิดาเสียชีวิตเพราะอุบัติเหตุตั้งแต่อายุได้ ๖ ปี มารดาอาชีพค้าขาย บ้านอยู่ อำเภอภาชี จังหวัดสุพรรณบุรี ฐานะทางบ้านปานกลาง เด็กหญิงจอยเรียนอยู่ชั้น ป.๕ ในโรงเรียนรัฐบาลใกล้บ้าน การเรียนปานกลาง

ประวัติความเจ็บป่วย

เป็นเด็กแข็งแรงมาโดยตลอด ไม่เคยเข้ารับการรักษาคือในโรงพยาบาลเลย ตอนเด็กๆ เคยออกหัดแต่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาล เมื่อ ๓ เดือนที่แล้ว น้องชายป่วยด้วยโรคไต ต้องเข้ารักษาในโรงพยาบาลนี้ เพิ่งออกจากโรงพยาบาลเมื่อ ๒ สัปดาห์ที่แล้ว คนอื่นในครอบครัวแข็งแรงดี เด็กหญิงจอยเคยเป็นโรคไตครั้งหนึ่งเมื่ออายุ ๘ ขวบ แต่หมอให้รับประทานยาที่บ้าน เพียงอาทิตย์เดียวก็หาย ครั้งนี้เด็กมีอาการบวมบริเวณใบหน้า และหนังตาทั้ง ๒ ข้าง มีไข้ต่ำตลอดเวลา คอแดง และเจ็บคอเล็กน้อย มีเสมหะมากตลอดเวลา เป็นมาได้ประมาณหนึ่งอาทิตย์ มารดาจึงพามาเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลตั้งแต่วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๖

ลักษณะทั่วไปและปัญหาของเด็ก

เด็กหญิงจอย เป็นเด็กรูปร่างแบบบางค่อนข้างผอม สุขภาพดูดี กุหาทางมีความมั่นใจในตัวเองพอสมควร ทอยคำถามและออกความเห็นต่างๆ ได้โดยฉะฉาน บางครั้งก็นั่งเล่นเกมหรืออ่านหนังสือเงียบๆ คนเดียว บางครั้งก็ไปเล่นกับเพื่อน มีเพื่อนมากพอสมควร เด็กเป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มักจะแบ่งขนมและของเล่นของตนเอง ให้เพื่อนเสมอ แต่สังเกตดูเด็กมักจะไม่ค่อยยอมเข้าใกล้หรือเล่นกับเด็กที่ป่วยหนักด้วยโรคไต เช่น เด็กที่ท้องให้หน้าเกลือ หรือเด็กที่ท้องคร่อมออกซิเจนทางจมูก เพราะเด็กหญิงจอยเกรงว่า

จะทำให้อาการของตัวของทารกหนักลง ทั้งนี้เนื่องจากน้องชายของเด็กหญิงจอยเองก็ป่วยหนักด้วยโรคไตเช่นกัน ต้องนอนพักในโรงพยาบาลถึงสองเดือนเต็ม แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้เมื่อ ๒ อาทิตย์ที่แล้ว หลังจากนั้นน้องชายกลับบ้านได้ไม่กี่วัน เด็กเองก็เริ่มป่วยด้วยโรคไต ต้องเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ทำให้เด็กเกิดความคิดว่า อาการป่วยหนักทางโรคไตอาจติดต่อกันได้ เด็กจึงวิตกกังวลว่า อาการป่วยของเด็กจะเป็นเช่นเดียวกับน้องชาย หรือเช่นเดียวกับคนไข้ที่ป่วยหนักคนอื่น ถ้าคลุกคลีด้วยมากๆ อาจทำให้เด็กมีอาการทารกหนักลง และไม่สามารถรักษาให้หายได้

รายละเอียดจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ข้อมูลจากการทำมาตรวัดความวิตกกังวล

ผู้วิจัยให้เด็กทำมาตรวัดความวิตกกังวลครั้งแรก เด็กได้คะแนนความวิตกกังวลก่อนการทดลอง ๓๕ คะแนน หลังจากนั้นผู้วิจัยให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงพยาบาลตามปกติ แล้วจึงให้เด็กทำมาตรวัดความวิตกกังวลฉบับเดิมอีกครั้งหนึ่ง ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ เด็กหญิงจอยได้คะแนนความวิตกกังวลหลังการทดลอง เท่ากับ ๓๔ คะแนน

๒. ข้อมูลจากการบันทึกของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๑ การบันทึกของแพทย์และพยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กหญิงจอยเป็นเด็กรูปร่างแบบบาง พูดยาสุขภาพ ตอบคำถามแพทย์ได้ดี ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลพอสมควร แต่บางครั้งไม่ยอมทวงบัสสาวะ และน้ำคั้น อ้างว่าลืม เด็กไม่เข้มงวดในเรื่องการลดอาหาร เค็มมากนัก มารดาเองก็ตามใจเด็กในเรื่องนี้ เด็กมีเพื่อนเล่นเป็นเด็กเคียงข้างเคียง ที่มีอาการคล้ายคลึงกัน เด็กหญิงจอยจะไม่เข้าไปคลุกคลีกับเด็กที่ป่วยหนักเลย และแสดงอาการหวาดหวั่นอย่างเห็นได้ชัด เด็กเคยขอย้ายเตียงไปอยู่อีกล้อคหนึ่ง เพราะข้างๆ เตียงที่เด็กนอนเป็นเด็กป่วยด้วยโรคไตอาการหนัก ต้องให้ผ้าเกลือเข้าเส้นเลือด เวลากลางคืนเด็กหญิงจอยมักจะนอนฝันร้าย และละเมอร้องให้เป็นบางครั้ง บางวันเด็กจะบนปวกเมื่อยตามร่างกาย และแขนขาโดยไม่มีสาเหตุ บางครั้งไม่ยอมรับประทานอาหาร บนว่าคลื่นไส้อยากอาเจียน ไม่มีปัญหาเรื่องรับประทานยา

ระหว่างการทดลอง เด็กหญิงจอยไม่ยอมรับประทานอาหารบ่อยครั้งขึ้น บนเตียง คลื่นไส้อาเจียน บางวันบนปกเตียงและนอนชมตลอดวัน เด็กจะร้องไห้เสียงดัง และต่อต้านเมื่อแพทย์หรือพยาบาลจะให้น้ำเกลือ มีอาการอ่อนเพลียมากกว่าปกติ อีกเดือนไม่ยอมรับประทานยาบางครั้ง แต่ยังคงให้ความร่วมมือเวลาแพทย์ตรวจร่างกายดี

หลังการทดลอง เด็กนอนไม่หลับบ่อยครั้งขึ้น บางคืนนอนละเมอ เหนือออกและบอกว่าฝันร้าย บางคืนร้องไห้เสียงดัง บอกพยาบาลว่า อยากกลับบ้าน เด็กไม่ค่อยยอมรับประทานอาหารของโรงพยาบาล รับประทานยาากขึ้น บางครั้งแกล้งอมไว้แล้วชวนทิ้ง ทอคำตอบแพทย์ไม่ชัดเจน บางครั้งไม่ยอมตอบคำถาม ไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลเหมือนเมื่อแรกเข้ารับการรักษาพยาบาล บนเตียงอยากกลับบ้าน ไม่อยากอยู่โรงพยาบาล ไม่อยากตาย เวลาแพทย์จะให้น้ำเกลือทางเส้นเลือด เด็กจะร้องไห้และตะโกนเสียงดัง ต่อต้านไม่ยอมให้ฉีดยา มารดาต้องอยู่กับเด็กตลอดเวลา

๒.๒ บันทึกของผู้วิจัยเอง

ก่อนการทดลอง เด็กหญิงจอย เป็นเด็กท่าทางเรียบร้อย พูดเสียงเบาๆ มีเพื่อนเล่นหลายคน แต่เด็กจะเล่นเฉพาะบริเวณใกล้ๆ เคียงของตัวเอง บางครั้งก็นอนเล่นหรืออ่านหนังสืออยู่บนเตียงคนเดียว เวลาแม่เด็กป่วยเข้ามาใหม่ เด็กจะมองด้วยความสนใจ โดยเฉพาะถ้าเด็กป่วยคนใดต้องให้น้ำเกลือหรือให้ออกซิเจน เด็กจะแสดงท่าท้าวอกตัวอย่างเห็นได้ชัด บางวันเด็กนอนชมอยู่บนเตียง ไม่เล่นกับเพื่อน แสดงท้าวไม่สบาย เวลารับประทานอาหารหรืออาหารวาง เด็กมักจะปฏิเสธ

ระหว่างการทดลอง เด็กยังคงแสดงท่าท้าวว่าเบื่ออาหาร และชอบนั่งบนเตียงนานๆ แต่บางครั้งก็เล่นกับเพื่อนเตียงข้างๆ เวลาแพทย์มาตรวจหรือเวลาพยาบาลมาถามคำถามบางอย่าง บางครั้งเด็กแสดงท้าวเบื่อนาย หันหน้าหนี

หลังการทดลอง เด็กหญิงจอย มีท่าที่ซึมลง ไม่ค่อยพูดคุยหรือเล่นกับเพื่อนเหมือนตอนแรก มักจะไม่ปฏิเสธอาหารเสมอ ถ้าวันไหนเด็กต้องใส่น้ำเกลือเข้าเส้นเลือด เด็กมักจะนอนมองดูหยดน้ำเกลือ บางครั้งนอนร้องไห้เบาๆ มารดาต้องคอยปลอบบ่อยตลอดเวลา บางครั้งเด็กจะปฏิเสธไม่ยอมทานยา เวลาพยาบาลไปแจกยา

มักจะต้องอธิบายเป็นเวลานาน บางครั้งเด็กแสดงความสนใจต่อผู้วิจัยและเด็กกลุ่มทดลอง โดยถามว่า หนังสืออะไร เด็กเคยอ่าน ผู้วิจัยจึงมอบหนังสือบางเล่มให้แก่เด็กหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว

๓. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๓.๑ การสัมภาษณ์พยาบาล

ก่อนการทดลอง เด็กให้ความร่วมมือเวลาแพทย์ตรวจร่างกาย แต่ไม่ยอมเก็บปัสสาวะและตรวจน้ำคีม เด็กมีความคิดว่า โรคที่ตนเองเป็นอยู่เกิดจากกาทักตอกจากเด็กที่ป่วยหนัก จึงไม่ยอมเข้าใกล้เด็กป่วยหนักเลย ถ้าวันไหนแพทย์ให้นำเกลือ เด็กจะนอนดวาทังคืน หลังการทดลองเด็กมีอาการชักขึ้นเวลาแพทย์ตรวจร่างกายบางครั้งมีอาการตัวเกร็งและเหงื่อออกมาก ไม่ยอมรับประทานอาหารลดเค็ม เวลาแพทย์ให้นำเกลือ เด็กจะมีอาการหวาดกลัวมาก

๓.๒ การสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

ก่อนการทดลอง มารดาเด็กให้สัมภาษณ์ว่า ปกติเด็กเป็นคนหล้งง่ายไม่เคยฝันร้าย พอเด็กป่วยจนต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาล เด็กมักจะฝันร้ายเสมอๆ และเข้าใจว่าตัวเองติดโรคมานองชาย หลังการทดลอง เด็กยังคงเบื่ออาหาร ไม่ยอมทานอาหารลดเค็ม เมื่อต้องให้นำเกลือ เด็กจะร้องไห้เพราะคิดว่าตัวเองป่วยหนัก นอนไม่หลับ ฝันร้ายเสมอ จนมารดาต้องมานอนเฝ้าเป็นเพื่อนบางครั้ง

๓.๓ การสัมภาษณ์ตัวเด็กเอง

ก่อนการทดลอง เด็กบ่นว่าเมื่อโรงพยาบาล อยากกลับบ้าน เพราะคนไข้คนอื่นบางคนมานอนโรงพยาบาลที่หลัง แต่กลับบ้านไปก่อน เด็กเชื่อว่า ตนเองติดโรคมานองชาย และไม่ยอมให้มีคนไข้ที่อาการหนักมานอนเตียงข้างๆ เพราะเด็กคิดว่า จะทำให้ตัวเด็กเองป่วยมากขึ้น เด็กบ่นว่าเมื่ออาหาร ไม่อยากรับประทานอาหารลดเค็ม หลังการทดลอง เด็กอยากให้อาหารนำเกลือออก บ่นอ่อนเพลีย และเบื่ออาหาร เด็กนอนฝันร้ายทุกคืนจนต้องขอร้องให้มารดามานอนเฝ้า แต่แมวมารดามายูเป็นเพื่อน เด็กก็ยังคงฝันร้าย เด็กขอให้ผู้วิจัยนำหนังสือมาให้ทานบ้าง